

MARINEFORENINGEN

TIDSSKRIFTET "UNDER DANNEBROG"

MEDLEMSBLAD FOR
DANMARKS MARINEFORENING

AUGUST 2009 | NR. 4 | 96. ÅRGANG

**MOTORFÆRGEN "KANHAVE"
FRA SAMSØ TRAFIKKEN
RUNDER GIBRALTAR**
LÆS SIDE 6

for SØVÆRN og SØFART

TEMA

**100-ÅRET FOR
KOMMANDOHEJSNING
I DANMARKS FØRSTE UBÅD**

Fra Søkadetlærling til Søofficer

Afkontreadmiral Immanuel
B. Rodholm

Den 4. juli 1938 mødte mellem 60 og 80 forventningsfulde og nysgerrige "Herrer i Åndernes Rige", det vil sige, nybagte studenter, på Søofficersskolen, der dengang lå i Gernersegade i Nyboder i København. Studenterne var af ca. 130 ansøgere indkaldt til en optagelsesprøve for søkadetlærlinge, som i 1938 og nogle år derefter var betegnelsen for studenter, som ønskede at påbegynde en uddannelse til søofficer. Prøverne omfattede lægeundersøgelse, som sammenholdt med eksamensbeviserne fra studentereksamen udgjorde grundlaget for antagelsen.

Der skulle antages i alt 36 lærlinge, af hvilket 24 i oktober, efter ekser-

cerskole og søgående togt, skulle fortsætte som søkadetaspiranter på skolen. Det blev der også, men tallet blev et par dage senere øget til 37, idet en af ansøgerne, der var blevet kasseret på grund af lægeundersøgelsen, måtte antages, idet han mødte op med en udtalelse fra en speciallæge, som modsagde det resultat, lægen fra Søværnet var kommet med til den 4. juli. Under selve optagelsesprøven skete der det mærkelige, at da alle ansøgerne var råbt op, stod der en enkelt student tilbage. På spørgsmålet om, hvad han ville, svarede han, at han da gerne ville være søofficer. Så ville man selvfølgelig se hans ansøgning, men han havde ikke indsendt nogen. Det medførte en alvorlig verbal overhaling af den håbefulde student, men han blev alligevel underkastet en lægeundersøgelse, og da han havde medbragt sit udmærkede eksamensbevis, blev han undtagelsesvis antaget som søkadetlærling. Om det er sket på andre tidspunkter, at en person er blevet antaget uden ansøgning, ved jeg ikke. Men i dette tilfælde valgte Søofficersskolen rigtigt, idet den pågældende endte sin karriere som kontreadmiral M. E. Michelsen.

Ingen mor til af hjælpe

Efter antagelsen blev vi indkvar-

“ Men jeg kan også konstatere, at vi i dag er godt kørende, såvel hvad angår materiel som personel. Søværnet står i dag kvalitetsmæssigt milevidt over det niveau, som jeg oplevede som lærling, kadet og senere som ung officer. Og jeg er glad for den positive udvikling, der har fundet sted i de senere år. Forhåbentligt vil den fortsætte. ”

teret på kaserneskipet FYEN. Det var uægtelig en ændring fra den tilværelse, som vi var vant til. Vi skulle sove i hængekøjer, og der skulle sys navne og distinktioner på de beklædningsgenstande, vi fik udleveret. Og vor mor var der jo ikke til at hjælpe os. Uddannelsen var skrap. Navnlig roning i travaljer, og friheden var knap. Vi fik kun landlov i weekenderne, forudsat at vi ikke havde vagt. Efter eksercerskolen blev vi delt i to hold og sendt ud at sejle med ISLANDS FALK eller LOSSEN. Mit hold kom på ISLANDS FALK, som var et ældgammelt kulfyret inspektionsskib, søsat i 1906. Chefen var den navnkundige kommandørkaptajn F. H. Kjølens, og han var ikke altid menneskekærlig, for at sige det mildt. Men vi fik set en del af den omliggende verden, og undervejs også oplevet søsygens kvaler.

Derefter fulgte fire år på Søofficersskolen, der i 1939 flyttede ud på Holmen, hvor den stadig ligger, med teoretisk undervisning om vinteren og sejlads om sommeren. I 1939, da kadetterne sejlede med NIELS IUDEL, oplevede vi, at også det gamle panserskib PEDER SKRAM var udrustet, og vi var meget begejstrede over at se to store skive sejle i kølvandsorden. Den 9. april 1940 var jeg delingsfører på en rekruttskole på

gamle FYEN, og der oplevede vi Danmarks hurtige kapitulation efter den tyske indmarch. Det var en deprimerende oplevelse, som gjorde et dybt indtryk på os alle.

Søofficer

Mit hold blev udnævnt til søløjtnanter II i efteråret 1942. Umiddelbart efter udnævnelsen blev jeg udkommanderet som tredjekommanderende på den gamle torpedobåd HVALROSSEN, som var bygget i 1913. Den var på 169 tons og skulle kunne opnå en topfart på 26,3 knob. Men vi nåede aldrig højere en 18, så rystede skibet også så stærkt, at man kunne frygte, at den ville falde fra hinanden. Som følge af den tyske besættelse, foregik sejladsen med HVALROSSEN næsten udelukkende i Isefjorden (populært kaldet "Kravlegården"), som var et af de tre øvelsesområder, som vi ifølge tyske direktiver måtte benytte.

Fra foråret 1943 gjorde jeg tjeneste som 10. kommanderende på NIELS IUDEL. Også her foregik sejladsen i Isefjorden. Her oplevede jeg den 29. august, hvor det efter en kort kamp med det tyske luftvåben ikke engang lykkedes os at sprænge skibet i luften. Bomben virkede ikke. Det var under det tyske bombardement et chok for mig at se, at skibet led store ska-

TEL. & FAX: +45 33 12 82 53
POSTGIRO NR: 102-3071
DANSKE BANK: 3015-127201
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

KONGELIG HOFLEVERANDØR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. ApS.

LEVERANDØR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE ORDENSBÅND
MINIATUREORDNER OG MEDALJER
BÅNDSPÆNDER TIL UNIFORMER

DK-1054 KØBENHAVN K
PEDER SKRAMS GADE 3
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

der, selv om ingen af bomberne traf. NIELS IUDEL var et uheldigt resultat af politisk indblanding, da skibet blev bygget færdigt efter afslutningen på 1. Verdenskrig. Efter løsladelsen fra den tyske internering blev jeg sendt til Sverige for at deltage i oprettelsen af "Den Danske Brigade" og kom hjem med denne den 5. maj 1945. Mine forhåbninger var store. Hans Hedtoft sagde jo, at vi aldrig mere skulle have en 9. april, og det måtte da betyde, at vi nu skulle have et ordentligt forsvar. Men det skete bare ikke. Det politiske slagsmål om forsvaret, som havde ødelagt det i 1932, selv om der skete små forbedringer i 1937, fortsatte med fuld styrke efter krigens afslutning. Og selv om vi (noget nølende) gik ind i NATO, da alliancen blev dannet, var der generelt ikke nogen positiv stemning for forsvaret i politiske kredse, og vi blev udsat for hård kritik fra vore allierede. Jeg oplevede at deltage i et NATO-møde i Paris i 1952, hvor vi efter bedste evne måtte søge at forsvare Danmarks manglende udbygning af forsvaret. Vi forklarede, at et politisk parti ikke ville gå med til forøgede forsvarsudgifter, hvorefter en

amerikansk officer med undren i stemmen spurgte: "Men er de da ikke danskere?"

Det gik ikke meget bedre i årene derefter, selv om vi nu og da fik nyt materiel. Så sent som i halvfjerdserne blev det fra et politisk parti fremsat et forslag om nedskæring af forsvaret, som blandt andet i praksis ville have betydet, at flåden blev omdannet til en slags søpoliti. Forslaget blev heldigvis ikke vedtaget, og siden er det gået fremad. Hvis man skal nævne en enkelt skalsættende begivenhed, som symboliserer den danske ændring i forsvarspolitikken, må det nok være korvettens OLFERT FISCHER 's afsejling til Golfen den 12. september 1990 for at deltage i blokaden af Irak. Derefter har Danmark som bekendt deltaget i flere internationale aktioner, desværre også med tab af menneskeliv.

Status

Skal jeg gøre status for min tid i Søværnet, må den nok blive, at der ikke var meget at prale af, rent kvalitetsmæssigt, da jeg kom ind i 1938. Men som naive studenter var vi bare ikke helt

klar over, hvor dårligt, det stod til. Og den tyske besættelse ødelagde praktisk talt al det lidet, vi havde. Opbygningen efter krigen gik meget langsomt med adskillige forsøg fra politisk side på at ødelægge det, vi var nået frem til. Men jeg kan også konstatere, at vi i dag er godt kørende, såvel

hvad angår materiel som personel. Søværnet står i dag kvalitetsmæssigt milevidt over det niveau, som jeg oplevede som lærling, kadet og senere som ung officer. Og jeg er glad for den positive udvikling, der har fundet sted i de senere år. Forhåbentligt vil den fortsætte.

FAKTA

Kontreadmiral Immanuel Benedict Rodholm, er født den 28. marts 1921 i Danevang, Texas, USA. Kom med forældrene hjem til Danmark i 1923. Efter studentereksamen fra Aabenraa Statsskole, blev han den 4. juli 1938 antaget som søkadetlærling.

15. september 1942:	Søløjtnant II
1. oktober 1943:	Søløjtnant I (Udnævnt efter krigen med tilbagevirkende kraft)
1. oktober 1947:	Kaptajnløjtnant
1. november 1951:	Orlogskaptajn
1. juni 1961:	Kommandørkaptajn
16. august 1965:	Midlertidig kommandør
1. september 1967:	Kommandør
1. november 1974:	Kontreadmiral
1. april 1986:	Afsked

Kontreadmiral Immanuel Benedict Rodholms første officerskommando var som 3. kommanderende på torpedobåden HVALROSSEN. Efter 25 udstationeringer og chefposter var I. B. Rodholms sidste post, Deputy Assistant Chief of Staff, Logistic and Armaments Division i SHAPE, Belgien. Ud over 25 udkommandoer har I. B. Rodholm siddet i 16 sømilitære råd, nævn og Styrekomiteer m. v. Kontreadmiralen har ligeledes modtaget en række dekorationer og medaljer for sin tjeneste i Søværnet og NATO m.v.

LEDER

Bagefter ved vi så meget

Efter sendemandsmøderne har der de seneste år her i bladet været en række mere eller mindre konstruktive debatindlæg om afviklingen og tilrettelægningsen af arrangementet. I år er det i øvrigt et yderst konstruktivt indlæg med fremadrettet perspektiv fra Brøndby Marineforening

Men selv om disse indlæg er positivt ment, vil kritik, uanset hvor konstruktiv den er, altid sære de mange Marineforeningskollegaer der har brugt megen tid og energi på at arrangere Sendemandsmødet.

På nuværende står afdelingerne ikke just i kø for at få tildelt det ellers prestigefyldte arrangement. Det kan måske skyldtes en latent frygt for efterfølgende kritik.

Herfra er der stor respekt til de afdelinger der, tidligere og fremover, lægger by og kræfter til for at skabe optimale rammer for tilrettelægningsen af Danmarks Marineforenings øverste myndighed - Sendemandsmødet.

Morten

PERSONALIA

Fra den 9. maj 2009 at regne er efternævnte benådet med kommandørkorset af Dannebrogordenen: Kommandør Jan Torben Leisborch samt kommandør Per Frank Hansen. Ridderkorset af 1. grad af Dannebrogordenen: Kommandørkaptajn Hans Henrik Hoegh, kommandør Henrik Ryberg og kommandørkaptajn Torben Claus Dahl.

Ridderkorset af Dannebrogordenen: Kommandørkaptajn Jan Fischer Stripp samt orlogskaptajn Lars Gabel. Afdelingschef i A. P. Møller-Mærsk Torben Petterson, er den 15. maj 2009 tildelt Den Kongelige Belønningsmedalje af 1. grad. Kommandør Jens Walther blev 30. juni 2009 udnævnt til chef for Marinehjemmeværnet.

MARINEFORENINGEN

Foreningens formål er at styrke nationens interesse for Søværnet og søfarten ved fælles arbejde for denne sag samt at vedligeholde forbindelsen og kammeratskabsfølelsen mellem personel, der er eller har været tjenstgørende i Søværnet.

Æresformand er
Hans Kongelige Højhed
Kronprins Frederik

MARINEFORENINGEN
TRONDHJEMSGADE 5, KLD.
2100 KØBENHAVN Ø
Tlf. 33 15 28 86 · fax. 33 15 28 87
Postgirokonto: 2 00 16 08
E-mail til Landskontoret og »Slopkasten«
landskontoret@marineforeningen.dk
Hjemmeside: www.marineforeningen.dk

Kontortid:
Mandag og fredag kl. 10-14
Lukket hele juli måned

Landsformand:
Kommandørkaptajn Jens Ole Løje Jensen
Stenvænget 5, 2640 Hedehusene

Landsnæstformand:
Fuldmægtig Kurt Flatau
Solhøj 14, 2990 Nivå

Landskasserer:
Erhvervsboligchef Elo Henriksen
Helgasvej 5, 2970 Hørsholm

Landssekretær:
Seniorsergent Søren Konradsen
Torvegade 21, 2.th, 1400 København K

Skytteudvalgsformand:
Salgsingeniør Jørgen Kjeldsen
Gadevænget 12, 3320 Skævinge
Telefon: 48 28 90 22
e-mail: jorgenkjeldsen@webspeed.dk

Under Dannebrog:
ISSN: 0902-8307
Udkommer februar, april, juni, august,
oktober, december.
Oplag dette nummer: 11.700
Redaktør Leif Mortensen
Par No. 1 als
Vesterbrogade 8, Postboks 140,
8800 Viborg
Telefon: 88 80 31 00 – Telefax: 86 60 03 88
Mobiltelefon: 21 92 30 55
e-mail: lm@pn1.dk

Medlem af Tilmeldt

Forside: Motorfærger "Kanhavn" fra Samsø
Trafikken runder Gibraltar klippen på
forlægningen hjem til Samsø.
(Foto: Seniorsergent Ulrik Jessen)

SØVÆRNET OG MARINEHJEMMEVÆRNET

FREJA kom i havn

Patruljefartøjet P521 FREJA i DIANA-klassen blev i maj adopteret af Faaborg - Midtfyn Kommune. Faaborg Kanonerlaug bød med kanonsalut det nye adoptionsskib velkommen til Faaborg. Marinehjemmeværnets Flotille 243 og Faaborg Marineforening deltog aktivt i

festivitassen i forbindelse med adoptionsfestlighederne.

FREJA afløser P551 HAJEN fra FLYVEFLYSKEN-klassen, der efter udfasningen fra Søværnet blev solgt til Litauen.

Faaborg-Midtfyn Kommunes nye adoptionsfartøj P 521 FREJA på vej gennem havnehullet til Faaborg Havn. (Foto: Kurt Hardt)

Marinehjemmeværnet til venskabsfest i Norge

MHV 807 JUPITER transporterede medio juni kommunale politikere fra Nykøbing Mors til Flekkefjord i Sør-Norge

Vindstyrke 6 med 10 til 13 sekundmeter vind fra nordvest var ved at tage det gode humør fra deportationen fra Morsø Kommune, der i juni brugte Marinehjemmeværnets enhed MHV 807 JUPITER som transportør fra Limfjordsøen til Flekkefjord i Norge. Årsagen til transportopgaven var et venskabsbyarrangement for en række nordiske byer, der i år afholdtes i den sydnorske havneby.

I spidsen for den danske kommunaldelegation stod Morsø Kommunes borgmester Egon

Pleidrup Poulsen. Dagbladet Morsø Folkeblad skriver, at den søstærke borgmester ikke fik søsyge under den 15 timer lange rejse ud i og over Skagerrak. Ifølge avisen var det straks mere kompliceret for resten af gæstesejlerne, der på avisens foto fra havnen i Flekkefjord ser ualmindeligt tilfredse ud med igen at få fast grund under fødderne.

Marinehjemmeværnet har tidligere sendt MHV 807 JUPITER fra Marinehjemmeværnsflotille 121 Hanstholm op i norske farvande med Morsø kommunalpolitikere som gæstesejlere. Arrangementet bruges dels til almindelig sejladsstræning for besætningen og dels til at promovere Marinehjemmeværnet.

Ny Marinehjemmeværnsinspektør

Kommandør Jens Walther blev 30. juni 2009 udnævnt til chef for Marinehjemmeværnet

Kommandør Jens Walther er 53 år gammel og har været ansat i Forsvaret siden 1975. En meget stor del af tiden har han tilbragt i det operative miljø på havet. Han har været skibschef i missilbåde af WILLEMOES-klassen, korvetter af NIELS JUEL-klassen og inspektionsskibe af THETIS-klassen og forrettet stabstjeneste i Forsvarskommandoen, Forsvarets Efterretningstjeneste og i NATOs hovedkvarter i Bruxelles. Siden foråret 2007 har kommandør Jens Walther været chef for 1. Eskadre, og inden da

Kommandør Jens Walther blev 30. juni 2009 Marinehjemmeværnsinspektør.

var han chef for Søværnets Våbenkursus på Sjællands Odde.

Som bekendt omfatter 1. Eskadre blandt andet de af Søværnets skibe, der varetager de nationale, maritime myndighedsopgaver i Nordatlanten og i syddanske farvande, herunder: Farvandsovervågning, suverænitethævdelse, fiskeriinspektion, søopmåling, søredning og den maritime miljøindsats. Mange af disse opgaver hænger naturligt sammen med de opgaver, Marinehjemmeværnet varetager, så kommandør Jens Walther ser stillingen som chef 1. Eskadrestilling som en ideel baggrund for sin nye tjeneste som Marinehjemmeværnsinspektør.

HANDELS – OG FISKERIFLÅDEN

Fjerdeældste medlem af den jyske "Højsøflåde" rundede 100 år

Fredag den 15. maj var det 100 år siden "Hejren" blev optaget i rederisten i Silkeborg

Silkeborg Avis (nu Midtjyllands Avis) betegnede i 1909 "Hejren" som et luksusskib af rang, - udstyret med cisterne til drikkevand, dampspil og telegraf, hvidlakeret kahyt med polstrede sæder med lyseblåt, mønstret stof, små borde med messinghængelamper samt toiletter til både damer og herrer, skrev avisen dagen efter, at frk. Inger Tortzen knuste den obligatoriske flaske champagne mod det nye dampskibsstævn og døbte det "Hejren".

Selv om "Hejren" har rundet de 100 år, er det dog kun den fjerdeældste enhed i flåden. "Højlen" er fra 1861. "Ternen" fra 1896 mens "Turisten" er fra 1903.

Løbende ombygninger

"Hejren" har gennem de 100 år fået foretaget flere ansigtsløftninger. Største ændring var i vinteren 1967-1968 hvor skibets to af hinanden uafhængige høj- og lavtryksmaskiner på tilsammen 75 HK blev skrottet og udskiftet med to Mercedes dieselmaskiner på tilsammen 240 HK. Seneste ombygning foregik i 2008.

Turbåden "Hejren" i hjemhavnen Silkeborg. (Foto: Pressefotograf Torben Heiberg, Midtjyllands Avis)

Blokhus redningsstation rekonstrueres

Lokale entusiaster og Jammerbugt Kommune bag opførelse af ny redningsstation

Et krav fra den tyske militærmagt om fri skudlinje for en af de store vestvendte kanoner ved Blokhus førte i 1944 til nedrivningen af byens redningsstation. Selv om den lokale restauratør Severing Svenningsen med en fugtig frokost forsøgte at ændre den tyske kommandant Lampes planer, blev huset fjernet.

Her 65 år efter er forberedelserne til nybygge-

riet i fuld gang. En 0 kroners grundejeaftale over 99 år med Jammerbugt Kommune samt økonomiske støtte fra Inge og Asker Larsens Fond gør det muligt at skaffe det nødvendige grundlag for projektet. Redningsstationen bygges på et areal ved Turistkontoret.

Et hus for mænd af ære

Den oprindelige station var funktionsklar i 1852. Besætningen i Det Nørrejske Redningsvæsen – en bådsformand, 12 båds mænd samt fire i reserve, alle aflønnet med 4 mark

pr. øvelsesdag og otte mark ved redningsforsøg blev af samtiden betragtet som "mænd af ære". At man var stor og stærk, og kunne tage en tørn ved åreerne ofte under barske vejrforhold, gav folkene en særlig status. I perioden 1852 til nedrivningen i 1944 registrerede Det Nørrejske Redningsvæsen i alt 118 redninger af skibsbrudne søfolk. (Kilde: Pamfletten "Blokhus får sin stolthed tilbage").

Så fik Samsø Trafikken deres nye skib hjem

Efter måneders forsinkelse ankom M/F "Kanhave" mandag den 22. juni 2009 til Hou Færgehavn

Forlægningen fra byggeværftet i Perama i nærheden af den græske hovedstad Athen og Athens havneby Piræus tog 12 dage, oplyser seniorkaptajn Ulrik Jessen, der var føre af skibet på hjemrejsen.

Turen hjem til Danmark var på 3.419 sømil og blev gennemført med en gennemsnitsfart på 13,8 knob. Undervejs blev der gjort stop ved Gibraltar for at toppe brændstoftankene op, inden turen ud i Atlanten. Besætningen var på seks mand samt et antal overtallige besætningsmedlemmer. Tretten mand i alt gjorde turen hjem. – Vejret enroute var perfekt til forlægning af et skib, der er bygget til at skulle sejle indenskærs imellem Hou på den jyske østkyst og Sælvig på Samsø. "Kanhave" klarede turen flot og til rederiets store tilfredshed, siger Ulrik Jessen.

"Kanhave" i modsø ud for Portugal.

Efter flere måneders forsinkelse kunne motorfærgen "Kanhave" forlade Piræus.

FAKTA

Nordic Ferry Services A/S er hovedselskabet i et nyt dansk indenrigs færgerederi, der på nuværende driver.

- Samsø Trafikken: Hou-Sælvig og Koldby Kaas-Kalundborg.
- Als Trafikken: Bøjden-Fynshav.
- Fanø Trafikken: Nordby-Esbjerg.
- Langelands Trafikken: Spotsbjerg-Taars.
- Bornholms Trafikken: Rønne-Ystad, Rønne-Køge og Rønne-Sassnitz.

Nordjyske NATO-delegerede

Af Pernille Kroer, Søværnets Operative Kommando

En håndfuld flådeofficerer fra Søværnets Taktik Kursus i Frederikshavn repræsenterer Danmark, når NATOs medlemslande beslutter retningslinjerne for maritime procedurer i NATO-regi.

Hvert år i januar pakker en delegation af fire til fem flådeofficerer kufferten i Frederikshavn for at rejse til NATO's arbejdsgruppemøde for maritime operationer. I NATO-sproget forkortet til MAROPS working group.

I det to uger lange møde deltager omkring 120 delegerede fra NATO-pagtens 28 nationer. Formålet med mødet er at diskutere og vedtage ændringer til NATOs procedurer for maritime operationer.

Bygger på erfaringer

Langt de fleste procedurer udsendes som publikationer på en CD-rom til medlemsnationerne. I trykt form, ville hver publikation fylde en tyk A4-mappe. Alle publikationerne skal revideres hvert andet år.

Orlogskaptajn Per Ring Henriksen, der er chef for udviklingssektionen ved Søværnets Taktikkursus forklarer:

"Procedurerne har eksisteret og er udbygget, siden NATO blev etableret i 1949. De bygger i høj grad på de erfaringer, vi gør os, når vi deltager i NATO-operationer eller øvelser. Her skal vi følge procedurerne, og virker de uhensigtsmæssige, kan vi foreslå, at de bliver ændret", siger Per Ring Henriksen. Som en del af sit job er han koordinator i relation til NATO MAROPS-procedurerne. Det tager godt en tredjedel af hans arbejdstid. Særligt er der pres på i månederne op til MAROPS-mødet i januar, hvor alle ændringsforslagene skal vurderes.

Indflydelse

Ændringsforslagene bliver vedtaget på demokratisk vis på MAROPS-mødet. Og selv om Danmark, sammenlignet med andre NATO-lande, er en lille nation, synes Per Ring Henriksen alligevel, at der bliver lyttet til de danske argumenter:

"Vi har en god mulighed for at få indflydelse

Orlogskaptajn Per Ring Henriksen.

på den måde, vi gør det på i NATO. Blandt andet fordi vi er gode til at tale engelsk, og fordi vi altid er godt forberedte og er gode til at argumentere".

Under Den Kolde Krig blev der særligt lyttet til Danmarks erfaringer med at operere med hurtige torpedobåde i snævre farvande, mens de store nationer i højere grad havde fokus på operationer i åbent hav. Imidlertid har det stigende problem med pirateri igen flyttet fokus, nu til force protection (beskyttelse af styrker og enheder, særligt ved havneanløb) og til bekæmpelse af pirater. Her forventer Per Ring Henriksen, at Danmark kan bidrage til NATO med væsentlige erfaringer fra ABSALONs otte måneder lange indsættelse i Aden-Bugten i efteråret 2008 og foråret 2009.

NATO-kasketten

MAROPS-arbejdsgruppen er inddelt i fire paneler: styregruppe - krigsførelse under vand - krigsførelse over vand - kommunikation

Danmark deltager i alle paneler og deler tillige formandsposten for kommunikationspanelet med Norge. Det betyder, at Per Ring Henriksen er formand hvert andet år. Det er en spændende udfordring:

"Som formand repræsenterer jeg jo ikke Danmark alene. Jeg har NATO-kasketten på

og skal forsøge at få det bedste ud af det for NATO", forklarer Per Ring Henriksen.

De danske repræsentanter ved NATO MAROPS-møder består af Per Ring Henriksen og af chefen for Søværnets Taktikkursus, som sidder i MAROPS-styregruppen. Desuden deltager skolens faggruppelødere i de respektive paneler. De kender alle de taktiske NATO MAROPS-procedurer til mindste detalje:

"Vi har fat i publikationerne hver dag. Vi bruger dem jo i undervisningen", fastslår Per Ring Henriksen.

FAKTA

NATO-landene

Liste over natolande
(Kan vi bruge listen fra vedhæftede artikel??)

NATO-arbejdsgrupper

Søværnets Taktik Kursus deltager i fire militær-maritime arbejdsgrupper i NATO:

- MAROPS (Maritime Operations)
- MCCIS (Maritime Command Control and Information System)
- NSWG (NATO Shipping Working Group, som drejer sig om samarbejde med civil skibsfart)
- HOSTAC (Helicopter Operations from Ships Other Than Aircraft Carriers)

I elementernes vold

Sejladsinformation er vigtig, når man skal være en vinder

Af Peter Nygaard Hansen

Kapsejladsen Classic Fyn Rundt blev afholdt i dagene 5. til 7. juni i år. Det er altid festligt, når så mange mennesker med samme interesse er samlet, og at der bliver afholdt fælles midt-dage og andre former for samvær. Det er dog også ramme alvor, fordi en kapsejladts både kræver viden og udholdenhed. Classic Fyn Rundt er Danmarks ældste kapsejladts, hvori både professionelle og amatører deltager. Det er en kapsejladts, der er blevet afholdt siden 1934. Den startede i år, som i foregående år, ved Kerteminde.

135 både skulle gå fra start fredag den 7. om formiddagen. Inden starten havde hver båd af kapsejladsbureauet fået en pose, som foruden startpapirer rummede prognoser for strøm og vind fra Farvandsvæsenets hjemmeside. Prognoserne dækkede farvandene omkring Fyn og rakte frem til lørdag morgen. Fredag morgen, inden starten gik, kunne kapsejlerne besøge Farvandsvæsenets stand ved Kerteminde Sejlklubs kontor og få en helt frisk version af prognoserne, som rakte helt frem til søndag morgen, hvor alle både helst skulle være i havn igen. Og det tilbud benyttede de fleste sig af.

På Farvandsvæsenets stand kunne sejlerne

allerede fra torsdag eftermiddag studere prognoserne i detaljer på en storskærm, som var stillet ind på www.frv.dk. De kunne få en snak med en af Farvandsvæsenets oceanografer om prognoserne og hjemmesidens muligheder.

Prognoserne varslede sydgående strøm og vind fra nord i timerne efter start. Det betød både strøm og vind i ryggen, fordi løbsledelsen valgte at sende sejlerne af sted med Fyn om styrbord. Men det fik sejlerne først at vide fredag morgen. "Det er kanon – eller er det?" var en kapsejlers bemærkning, da han hørte, at de skulle sejle rundt med uret. De fleste starter har været modsat.

Op med spileren og så dernedad mod broen. Alle både kom godt fra start. Efter starten pak-kede Farvandsvæsenet sin stand sammen. Nu måtte kapsejlerne klare sig selv.

På Farvandsvæsenets stand i et telt ved Kerteminde Sejlklubs kontor kigger kapsejlerne ind. De vil studere de seneste prognoser for strøm og vind på www.frv.dk og snakke strategi med deres medsejlerne. I dette tilfælde kan sejlerne selv klikke sig frem, så oceanografen fra Farvandsvæsenet (bagest t.v.) behøver ikke at røre musen.

FAKTA

Prognoser på Farvandsvæsenets hjemmeside:

655 000 besøg på et år

Farvandsvæsenets hjemmeside (www.frv.dk) er meget besøgt. Det er velkendt blandt sejlerne, at hjemmesidens prognoser har høj kvalitet og præsenterer prognoserne på en måde som gør det nemt for sejlerne. Sidste år (2008) besøgte omkring 655.000 siden. Prognoserne dækker vind, strøm, bølger, vandstand, havtemperatur og saltholdighed.

På et GIS-lignende skærbillede kan brugeren klikke oplysninger til og fra for at skabe netop det billede som passer hans behov bedst. Farvandsvæsenet bruger avancerede matematiske modeller til at beregne prognoserne. Beregningerne sker fire gange i døgnet og prognoserne fra en beregning gælder for de næste 48 timer. Vindprognoserne stammer fra Danmarks Meteorologiske Institut og præsenteres med deres tilladelse.

LANDSKONTORET/LANDBESTYRELSEN

Landsformand Jens Ole Løje Jensen har valgt, gennem dette åbne brev, at orienterer alle medlemmer af Danmarks Marineforening om foreningens engagement i forbindelse med Søværnets jubilæumsarrangementer i 500 året for Flådens etablering.....

Søværnets 500-års jubilæum og Marineforeningen

Kære marineforeningskammerater

Som det vil være mange af jer bekendt, fejrer Søværnet til næste år 500-året for Flådens oprettelse. Allerede for to år siden bad Forsvarschefen, admiral Tim Sloth Jørgensen, om Marineforeningens støtte til synliggørelse af Søværnet i forbindelse med jubilæet, og lands-

bestyrelsen gav Forsvarschefen håndslag på at bakke op omkring Søværnets arrangementer.

I begyndelsen af i år etablerede Søværnet en projektgruppe under ledelse af kontreadmiral Niels Mejdal, til at forestå planlægningen af jubilæet. Denne gruppe består af Søværnets

myndighedschefer og heri indgår også Marineforeningen, hvorved Søværnet tilkender, at foreningen er en vigtig medspiller i planlægning og afvikling af dette jubilæum. Søværnet forventer derfor en aktiv og helhjer-tet indsats fra Danmarks Marineforening, dens 78 afdelinger og alle jer 10.000 medlemmer.

På årets sendemandsmøde i Viborg orienterede jeg om allerede iværksatte tiltag, bogudgivelser, flådebesøg, TV-udsendelser, hjemmeside mv. og gennemgik de opgaver, som Marineforeningen har taget ansvar for.

Fra landsbestyrelsen har vi tilskrevet alle afdelinger om de planlagte aktiviteter. Men for at tilsi- kke at også alle I medlemmer ved, hvad der skal foregå, så I kan forberede jer på det kommende arbejde, får I denne orientering/opfordring. Foruden enkeltarrangementer som adoptionsbesøg, kranse- lægninger mv. er der især to opgaver, som påhviler alle afdelinger.

Søværnets Rejseudstilling

Den primære opgave for afdelingerne er, at denne rejseudstilling gennem hele 2010 bliver præsenteret for et så bredt udsnit af befolkningen som overhovedet muligt. Her er netop Marineforeningen med vore 78 lokale afdelinger fordelt rundt om i landet "skræddersyet" til denne opgave.

I januar 2010 vil hvert distriktsvalgt landsbestyrelsesmedlem, fra Søværnet, modtage et sæt bestående af 4 "roll-ups" d. v. s. fritstående plancher med beskrivelse af Søværnets fortid samt nuværende nationale og internationale opgaver, og det er jeres landsbestyrelsesmed-

lem, der sammen med distriktets afdelinger, har ansvaret for, at Søværnet får den optimale synliggørelse i jeres område.

Det er vigtigt, at rejseudstillingen straks fra begyndelsen af 2010 bliver opstillet rundt om i distriktets byer. Distriktets afdelinger skal derfor forinden have udarbejdet en samlet og nøjagtig plan for, hvor og hvornår udstillingen skal placeres. De enkelte afdelinger skal derfor kontakte byens pengeinstitutter, uddannelsesinstitutter, kommunen, biblioteker, museer og lignende, hvor rejseudstillingen med fordel kan placeres, og træffe aftale om placering af udstillingen.

Lokale udstillinger og initiativer

Her er det vigtigt, at afdelingerne i samarbejde med byen, lokale museer og lignende får etableret en udstilling om Flådens betydning for netop jeres lokale område. Det være sig særlige begivenheder i Flådens historie, der har fundet sted i området, mindesmærker for markante flådepersoner, stationering af kanonbåde og etablering af kystbatterier og skanser under Englandskrigen 1807-14 samt andre forhold med relation til den danske flåde gennem de 500 år. Her er det kun fantasien der sætter grænser for de aktiviteter den enkelte forening kan iværksætte, herunder åbne foredrag i jeres lokale marinstue mv. og husk

også at orientere om Søværnets nye internationale opgaver.

Nogle afdelinger har allerede oprettet lokale "SVN 500 år" arbejdsgrupper til at forestå planlægningen af afdelingens aktiviteter i lokalområdet. Et tiltag som jeg stærkt skal opfordre alle afdelinger til at følge. Og husk: **Det er ikke den enkelte afdelingsformand, der skal udføre alt arbejde selv, her er der arbejde til alle jer kreative medlemmer.**

Jeg har stor tillid til, at alle I medlemmer af Danmarks Marineforening vil medvirke aktivt til løsning af disse opgaver ud fra vort formål

"at styrke nationens interesse for Søværn og søfart".

Jeg er endvidere overbevist om, at jeres aktive medvirken i Søværnets 500-års jubilæum vil være en opgave, som yderligere vil styrke kammeratskabet og sammenholdet blandt jer, og samtidig gøre jeres afdeling mere kendt i lokalområdet, med deraf større mulighed for at tiltrække nye "gamle" orlogsgæster.

Med kammeratlig hilsen
J. O. LØJE JENSEN
Landsformand

Julemærket 2009

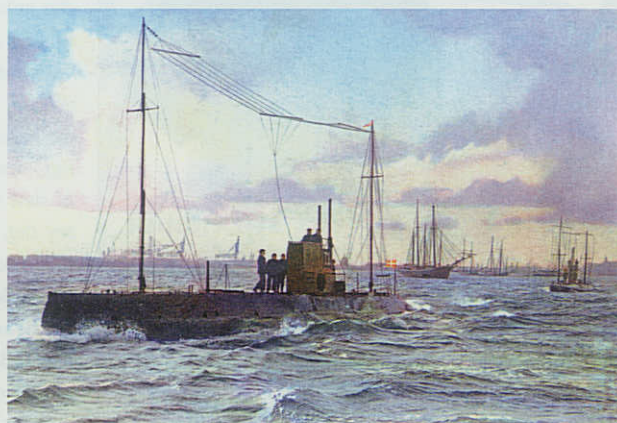
Temaet for Marineforeningens julemærke 2009 er Danmarks Ubådsvåben

Ubådene DYKKEREN (1919-1917), DELFINEN (1961-1983) og SÆLEN (1990-2004) er motiver på årets julemærkeserie fra Danmark Marineforening.

Mærkerne sælges, som de øvrige udgivelsesår, i en smuk omslagsmappe, hvor kontreadmiral Niels Mejdal har skrevet specifikt om de tre enheder samtidig med, at han kort beskriver Ubådsvåbnets danske historie. Fra den kontroversielle begyndelse i slutningen af 1800-tallet over anskaffelsen af Danmarks første ubåd - DYKKEREN i 1909, (Læs TEMA siderne, red.) til den politiske beslutning der i 2004 sendte ubådene ud af den danske flåde. I den periode ubådene var en fast del af det danske søforsvar havde mellem 6.- og 7.000 personer kortere eller længere tjenestetider ombord.

Julemærkerne kan købes gennem lokalafdelingerne.

JULEN 2009

MARINE
FORENINGEN

National Flagdag 5. september

Af landsnæstformand Kurt Flatau

Som det vil være bekendt, er der nu etableret en årlig officiel flagdag til minde om det danske personel, der er udsendt af det officielle Danmark og som aktivt har gjort tjeneste i de fredsskabende og fredsbevarende operationer ude omkring i verden.

Også Marineforeningen – som en forsvarssponsiv forening – skal være med til at markere

denne dag.

Derfor skal vi opfordre afdelingerne til aktivt at markere sig på dagen. Det kan være i forbindelse med det lokale samvirke, arrangementer tilrettelagt af lokale garnisonskommandanter, byens arrangement eller selvstændige arrangementer, hvor den lokale Marineforening tager initiativ.

Ligeledes skal vi opfordre afdelingerne til at hejse Dannebrog udenfor deres marinestuer,

og samtidig opfordres medlemmerne til at hejse flaget på deres private flagstænger, således at vi viser vore kammerater i det danske forsvar vor dybe respekt og anerkendelse.

DEBAT

Alternativt Sendemandsfest i Viborg

Kære Viborg - her nogle uger efter veloverstået Sendemandsmøde i Jeres vidunderlige og gæstfrie by, sidder vi nu alligevel tilbage med en undren og nogle spørgsmål, som vi så gerne ville finde svaret på.

Lad os starte med kammeratskabsaften, der blev afholdt i Tinghallen, Vi medgiver, at der var gjort rigtig meget for at gøre stedet så hyggeligt som muligt og maden var solid, rigtig god og der var nok af den. Her hører vores

gøre under de forhold vi nu engang har. Vi har set mange løsninger på pladsmangel, her er det kun fantasien der sætter grænsen for, hvad der kan lade sig gøre. Vi indrømmer det kræver planlægning, Manpower og masser af tid - og så gør det bestemt ikke noget vi sidder eller står lidt tæt, det hører med til kammeratskabet. Og så må vi ikke glemme den danske sang, vi skal holde vores sang traditioner i hævd og det giver en kammeratskabsaften så rig mulighed for.

Så oprandt lørdagen med march igennem den smukke by - troede vi. I stedet blev der afholdt en adoptionsseance, fint nok! Da nu ikke Viborg har en "rigtig" havn, så må en lufthavn være næstbedst og Søværnets Helikoptertjeneste en original adoptions enhed, så tillykke med det. Men vi havde da ikke behøvet at stå der på Paradepladsen i mere end en time og vente på de to helikoptere - for derefter at gå 250 meter efter et middelmådigt tamburkorps - sidstnævnte er dog ikke Viborgs skyld. Med lidt planlægning, kunne dette være gjort meget bedre. Hvis ventetiden ikke kunne mindskes, ville det have gjort godt, med mulighed for at kunne købe nogle drikkevarer.

Det må være muligt at finde en blandt lokalafdelingens medlemmer, der kan kommandere et geled og marcherer en kolonne, så ikke Landsnæstformanden skal træde til. Denne forestilling på Paradepladsen, blev simpelt hen ikke løst godt nok.

PS: Dame turen var rigtig god. Flot rundvisning i den imponerende domkirke, samt en skøn tur i den flotte natur omkring Viborg - begge steder med

**Effekter fra
Marineforeningens
slopkiste**

SWEATSHIRT.
Marineblå str. 48/S-60/4XL.
50 % bomuld og 50 %
polyester med kendingstegnet
broderet i gylden og rød
silketråd.

WINDBREAKER.
Marineblå str. 50/M-56/2XL.
100 % nylon med kendingstegnet
på brystet samt lynlås og hætte
i kraven.

Varene kan ses på www.marineforeningen.dk
under Landskontoret – varekatalog.

BESTILLES OG KØBES I DIN AFDELING

gode guider - Dejlig forplejning - Et rigtig fint arrangement. Med venlig hilsen, Brøndby's damer.

Selve sendemandsmødet kan der ikke siges noget på.

Ved selve gallaaftenen var maden perfekt, smagte godt og der var, som om fredagen, nok af den. Band og kor var OK, men så er der heller ikke mere at sige om det arrangement - det virkede ikke som om, der var lagt sjæl

i arrangementet, men at det var nogen med ringe kendskab til Marineforeningens traditioner, der havde hældt det ud af ærmet. Hvor var talen til damerne, talen til flaget, talen for kammeratskabet, gud konge og fædreland - besætningen har ordet, alle sangene og sådan kunne vi blive ved.

Filmen kan ikke spoles tilbage men lad dette års sendemandsmøde stå som afprøvning af et alternativt koncept, men vejet og fundet for

let. Lad os så i fremtiden vende tilbage til det koncept, der med så stor succes er velafprøvet og som har givet vores hustruer og os selv en masse mindeværdige oplevelser. Vi glæder os rigtig meget til Sendemandsmødet i Faaborg - håber også alle andre afdelinger gør det og samtidig bakker op og deltager i så mange af tilbuddene som muligt.

*Med kammeratlig hilsen Sendemændene
fra Brøndby*

Odense får nyt adoptionsskib

Afdelingsformand Lasse Pedersen Odense Marineforening er kontaktperson i adoptionsfasen

Det var med stor glæde, at Borgmester Jan Boye for nylig modtog endeligt tilsgået om at Odense Kommune kan adop-

tere søværnets nye fregat PETER WILLEMOES af IVER HUITFELDT-klassen.

PETER WILLEMOES er endnu ikke færdigbygget, men kølen til fregatten blev lagt den 12. marts i år på Odense Stålskiftsværft og skibet forventes sejl- og adoptionsklart i 2012.

Når Odense Kommune adopterer PETER WILLEMOES bliver Odense hjemby for SKIBET, der får en helt særlig tilknytning til byen.

Odense Kommune har tidligere været adoptant for inspektionsskibet VÆDDEREN.

33 deltog i Marineforeningen Tidsskriftet "Under Dannebrog" og fagbladet Søfarts tyvende læserejse. Destinationen var området Berchtesgaden i delstaten Bayern samt den Østrigske grænseby Branau am Main. Læserejserne har i flere år haft de sømilitære forhold fra 2. Verdenskrig som omdrejningspunkt. På den baggrund var det nærliggende at afrunde dette tema med besøg i det område af Tyskland, hvor den tyske nazi ledelse havde sin højborg fra primo 1920'erne til den dramatiske afslutning i maj 1945. Gruppen er her fotograferet under forlægning hjem til Danmark ved Elbens sydlige bred vest for Hamburg.

De danske ubåde er en saga blot. Men frem til 2004 var ubådene en markant og kontroversiel våbenart i Søværnet. I forbindelse med 100 året for kommandohejsningen på Danmarks første ubåd har redaktionen bedt direktør for Naval Team Denmark, kontreadmiral (p) og tidligere ubådsmand, Niels Mejdal om at skrive historien om ubådernes svære debut i den danske Flåde.

100-ÅRET

for kommandohejsning i Danmarks første ubåd - DYKKEREN

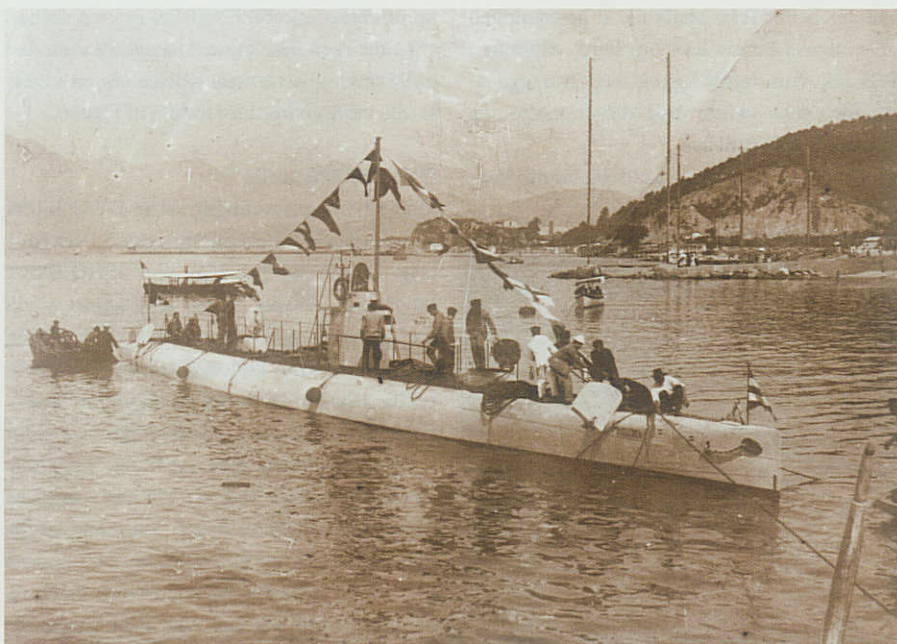
En svær fødsel

Den 5. oktober 1909 kunne der hejses kommando i Flådens nyskabelse – ubåden DYKKEREN. Forud var gået en lang og pinefuld periode. En periode, hvor saglighed måtte vige for traditioner og følelser. En politisk strid, men også en strid internt i søværnet, hvor de yngre officerer med deres "la jeune e'cole" kom i opposition til det etablerede. Tilhængerne af "la jeune e'cole" mente, at i en krig var hovedmålet ikke fjendens krigsskibe, men derimod hans handelsflåde. Flåden skulle derfor bestå af torpedobåde og især af ubåde til landets forsvar samt krydsere til angreb på fjendens handelsskibe. Panserskibenes tid ville dermed være forbi!

Ret eller uret. De etablerede bestemte og kun ved, at premiereløjtnant Hugo Aarestrup sammen med andre yngre ubådstillængere kunne overbevise den siddende forsvarskommission, finansudvalget og de politiske partier, lykkedes det at vinde forståelse for, at Danmark langt om længe skulle have en ubåd – på forsøgsbasis naturligvis og selvfølgelig uden ekstra bevilling. Heldigvis indbragte salget i 1907 af udrangerede skibe mere end, hvad det kostede at bygge marinekasernen

Georg William Hovgaard. Udnævnt til sekondløjtnant med Gerners Medalje 1. januar 1881. Søgt afsked i bitterhed 9. februar 1904. Efterfølgende Ridder og Kommandør af Dannebrogordenen. Her fotograferet som premiereløjtnant. (Foto: Marinens Bibliotek)

DYKKEREN umiddelbart efter søsætningen i La Spezia den 18. juli 1909.
(Foto: Marinens Bibliotek)

på Nyholm. I stor forbrødring besluttedes det, at de overskydende midler skulle bruges til at anskaffe Danmarks første ubåd. Lov af 13. marts 1908 gav rammerne, og Aarestrup brugte sine personlige forbindelser til at indgå en for søværnet økonomisk gunstig kontrakt med værftet Fiat-San Giorgio i La Spezia ved Firenze.

Glæden blandt de yngre officerer var stor, men den kunne ikke skjule de mange års skuffelser. Allerede i 1887 udgav en af samtidens største tekniske begavelse, premierløjtnant Georg Hovgaard bogen "Submarine Boats" med argumenter for at indføre ubåde og et skitseprojekt for en torpedobåd, der kunne dykke og sejle på batterier. Projektet blev afvist, men i 1900 afleverede han så et fuldt færdig projekt til en "Undersøisk Baad" på 107 tons og bevæbnet med ét 45 cm torpedorør. Det blev atter afvist, og Hovgaard forlod marinen i skuffelse og emigrerede senere til USA, hvor han op til et stykke ind i 2. Verdenskrig var den amerikanske regerings særlige rådgiver på skibsdesign.

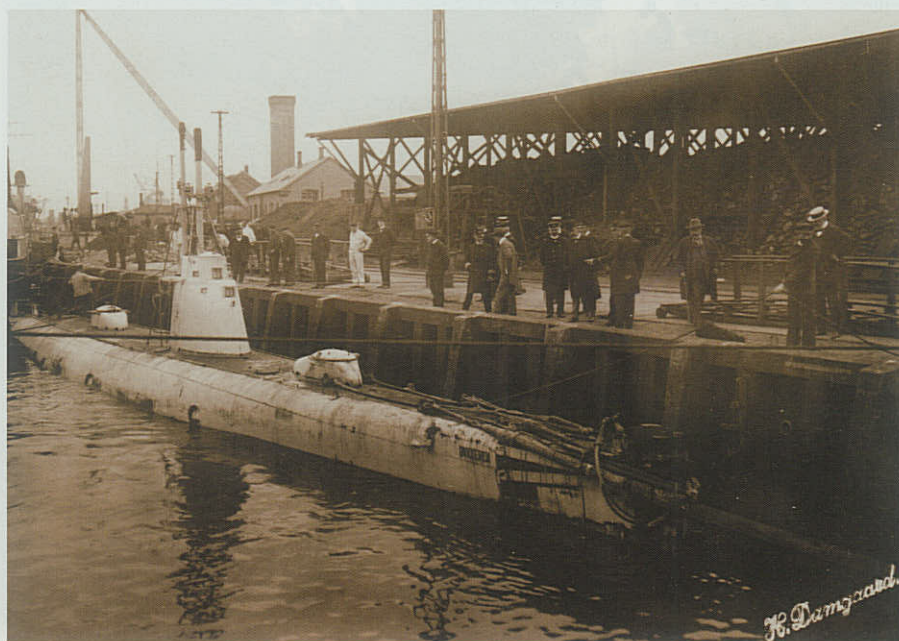
Bygning af DYKKEREN

Nok havde Aarestrup og hans fæller fået penge til at bygge den første ubåd, men de rakte kun til en meget skrabet udgave. Kontrakten blev underskrevet, og byggeriet kunne gå i gang i 1908. I det store og hele forløb det planmæssigt, og søsætningen fandt sted allerede i juli året efter. Efter diverse afleveringsprøver og installation af det sparsomme udstyr blev DYKKEREN bugseret til Holmen, hvor den

kunne indgå i Flådens Tal den 29. september 1909.

Kommandohejsning den 5. oktober 1909

Allerede samme dag som kommandoen hejstes, gik man i gang med aktiviteterne. Først en stilleliggende prøvedykning i den vestlige del af Flådens Leje på Holmen – vanddybde omkring 4 meter – derpå prøvedykninger ved Saltholm og Hven. Og allerede den 9. oktober måtte chefen lave sin første havarirapport efter en mislykket havnemanøvre.

DYKKEREN ved Dokøen omkranset af nysgerrige og lidt skeptiske tilskuere.
(Foto: Orlogsmuseets arkiv)

Efter diverse prøver med torpedoskydning, først fra overfladen og derpå neddykket, kunne DYKKEREN den 17. december indgå i en øvelse, hvor målet var panserskibet OLFERT FISCHER, der var ankret op ud for Skodsborg. På mange måder var dette "syreprøven" for ubådens berettigelse i søværnet. Følgende er uddrag af ubådschefens rapport i datidens noget snørklede sprog:

"Fra det Øjeblik Skibet var opdaget i Periscopet førtes Angrebet med en Fart af 4¾ Knob og paa den Maade, at Baaden gik 5 á 6 Minutter ad Gangen med Periscoperne fuldt under Vandet og derefter et Øjeblik op til 4 Meter, hvorved Toppen af Periscoperne vist, saa at man kunde orientere sig. Sidste Gang Baaden dykkede saaledes op, skønnedes Afstanden til Skibet at være ca. 1000 Meter, og man udløb derpaa helt neddykket efter Uret en Distance, til man skønnede at være paa ca. 400 Meters Afstand, hvorefter Baaden gik til Overfladen og markerede Skud paa en Afstand, der skønnedes at være godt 300 Meter, hvilket stemmer med de Opgivelser, man senere erholdt fra Skibet".

Et lidt kikset design

DYKKEREN skulle operativt indgå i det søværts forsvar af København som et mobilt og usynligt torpedobatteri. Operationsområdet var derfor Københavns Red, så i teorien var der ikke brug for at kunne oplade batterierne til søs. Derfor fik DYKKEREN ingen dieselmotor og generator, men en ladestation på ▶

► Holmen. Rationelt, men ikke særlig fleksibelt. Det viste sig da også hurtigt, at her havde man et fremragende værktøj, der blot ikke kunne udnyttes. At man så lavede yderligere ladestationer i Helsingør og Dragør hjalp ikke meget. Med de 132 tons og 34 meters længde

var der heller ikke plads til, at besætningen på ni mand kunne leve om bord. Allerede i 1911 gik man derfor i gang med at bygge A-klassens seks ubåde med dieselmotorer og oplademulighed til søs.

Som forsøgsubåd, hvor taktik og teknik kun-

ne udvikles, var DYKKEREN nok en succes. Og sidst men ikke mindst så overbeviste den politikere og søværnets ledelse om, at ubåde skulle være en fast bestanddel af Flåden.

DYKKERENS forlis

Med sine begrænsninger måtte DYKKEREN leve som uddannelsesbåd under 1. Verdenskrig. Den 9. oktober 1916 blev DYKKEREN imidlertid påsejlet under dykkeprøver ud for Taarbæk. Agterste luge blev slået læk, og maskinrum samt kommandorum blev vandfyldte. Ubåden lagde sig på bunden 8-10 meter under overfladen. Besætningen samledes i torpedorummet, men også her begyndte vandet at trænge ind, og der var kun seks iltapparater til de ni mand. Tre mand skulle derfor sluse sig op til overfladen fra ubådens tårn. Dette lykkedes, men chefen omkom, da hans vest satte sig fast eller ikke fungerede korrekt.

9½ time efter forliset lykkedes det en flydekran at løfte DYKKEREN så meget, at forreste luge lige akkurat kom over vandoverfladen, og de sidste fem mand kunne kravle ud. Redningsaktionen og ikke mindst den vellykkede udslusning af de tre gaster vakte opsigt verden rundt. Chefen blev begravet fra Holmens Kirke, hvor den danske og norske kongefamilie var repræsenteret sammen med forsvarsministeren og forsvarlets ledelse. De overlevende fik tre måneders ekstra løn, og enkelte fik medaljer.

DYKKEREN kom imidlertid aldrig mere ud at sejle og udgik af Flådens Tal den 13. juni 1917.

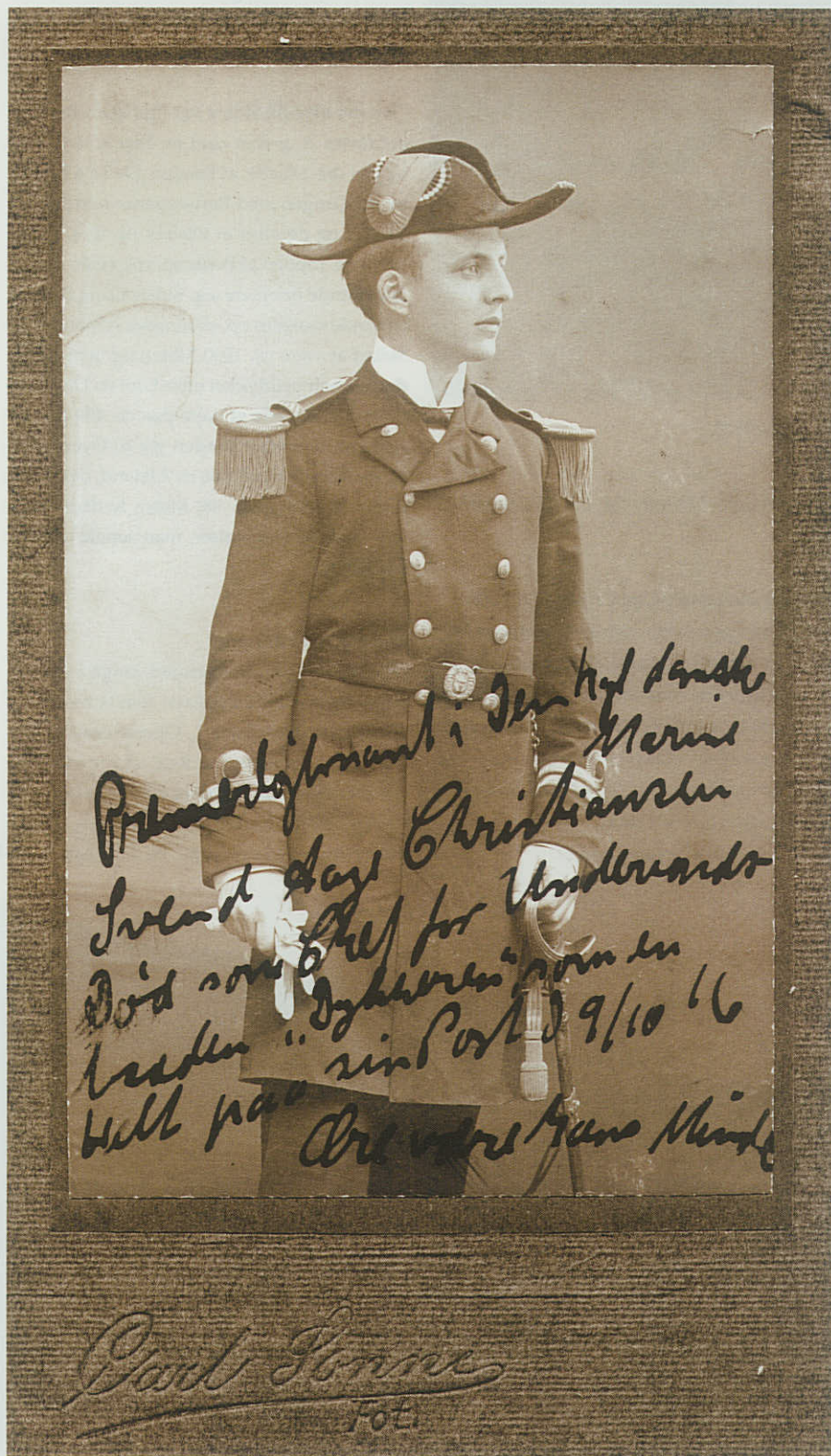
DYKKERENS betydning

Det tog nogle få visionære yngre officerer 21 år at overbevise beslutningstagerne om, at Danmark skulle indføre ubåde. Selvom DYKKEREN var et tvivlsomt design og kun var operativ i syv år, så var det alligevel nok til, at Danmark valgte at satse massivt på et ubådsvåben.

I mellemkrigstidens nedskæringsperiode toppede ubådsvåbnet i en kort periode med 16 ubåde, og frem til 2004 indgik ubåde i flådens tal. Men så var det slut. Uden begrundelse valgte et politisk flertal, at "Ubådsvåbnet udfases"...

Gennem mere end 100 år en kontroversiel våbenart!

Kilde: Søren Nørby – "Danske Ubåde 1009-2004".

Fotografiet er påført flg. tekst: Premierløjtnant i Den Kgl. danske Marine Svend Aage Christiansen. Død som Chef for Undervandsbåden "Dykkeren" som en helt på sin post den 9. oktober 1916. –"Ære være hans Minde".

Fondspenge til Skoleskibet "Georg Stage"

Svendborg Marineforening har doneret 28.100 kr. til skibets velfærdskasse

-Eleverne på skoleskibet Georg Stage kan nu se hen til lidt flere fornøjelser. Svendborgs marinere har overrakt i alt 28.100 kr. til skoleskibets velfærdskasse – skriver Fyns Amts Avis. - De 26.100 kr. kommer fra den nu opløste Marinefond, der blandt andet fik sine midler fra de indsamlede penge, der er lagt i de hornminer, der står på Svendborg Havn

og ved Snævringen på Thurø. Oprindeligt skulle pengene bruges til hjælp for unge, der ville være sømænd, men renteafkastet har efterhånden været for ringe. Der var endvidere 2.000 kr. fra den fynske afdeling af foreningen "Gamle Georg Stage Drengene".

"Georg Stages" chef, kaptajn Karl Zilmer, Troense, takkede for pengene, som falder på et meget tørt sted. Det kniber med midler til sociale tiltag for elverne. Afdelingsformand

for Svendborg Marineforening, Erik Bodal, oplyser til avisen, - at den anden halvdel af den nu opløste Marinefond i følge fundatsen tilfalder afdelingen. - De står nu på en konto, hvorfra der drypvis vil tilfalde elevernes velfærdskasse et beløb, hver gang "Georg Stage" anløber Svendborg.

Kontoen vil fortsat få midler fra indsamlede penge i hornminen på Svendborg Havn.

Zeppelin museum Tønder

Marsk byen var i perioden 1914-1918 værftsby for en af det tyske kejserriges store luftskibsbaser

Et par kilometer nord for Tønder i et lille skovområde gemmer sig et usædvanligt og meget interessant militært anlæg fra Første Verdenskrig. En Zeppelin base anlagt af det tyske krigsministerium i 1915 og bombet af flyvere fra Royal Navy i sommeren 1918. Dette sømilære luftangreb var iøvrigt verdens første af sin art.

Efter krigens afslutning blev alle tyske anlæg, som basen i Tønder, jævnet med jorden. Basen i Tønder blev først nedrevet i begyndelsen af 1920'erne. Her gik man mere rolig til værks. Så i dag findes alle fundamentet til de kæmpemæssige luftskibshangarer, bygningen der fungerede som hangar til luftskibsbasens flyvemaskiner samt basens gasværk på området.

Da Tønder kaserne lukkede i 2003, overdrog forsvaret skovområdet med sporene af luftskibsbasen til Skov- og Naturstyrelsen ved Lindet Skovdistrikt. Efterfølgende af styrelsen sikret, at området bevares, så besøgende kan opleve fundamentet af de store luftskibshaller og få historien fra området ved guidede ture.

Zeppelin Museum

Ved indkørslen til skoven har en lille flok museale interesserede personer, Zeppelin Gruppen Tønder, på helt privat basis etableret et spændende museum over den periode hvor luftbasen fungerede. Museet har til huse i nogle tidligere militærbygninger fra kasernen, og

indeholder mange spændende effekter og informationer.

Zeppelin Gruppen Tønder begyndte i starten af firserne at udforske historien om Zeppelin basen i byen. Arbejdet med at etablere museet fik, og har stadig, stor national og international opmærksomhed. Tønder by og kommune kan i dag, som den eneste kommune i Danmark, fremvise en samling af historisk materiel samt de resterende bygninger fra en storhedstid med mange menneskelige skæbner og enorme materielle tab.

Som et ekstra historisk element var indkørslen til kasernen og det nuværende museum, det sted hvor de tyske tropper på vej ud af

Danmark i 1945 blev visiterede, og måtte efterlade våben og materiel til modstandsbevægelsen og engelske tropper.

Kilder:

- *Zeppelinbasen ved Tønder. Udgivet af Det Regionale Faglige Kulturmiljøråd, Sønderjylland.*
- *Tønder Zeppelin Museum Udstillingsguide. Udgivet af museet.*

Zeppelin- & Garnisonsmuseum Tønder

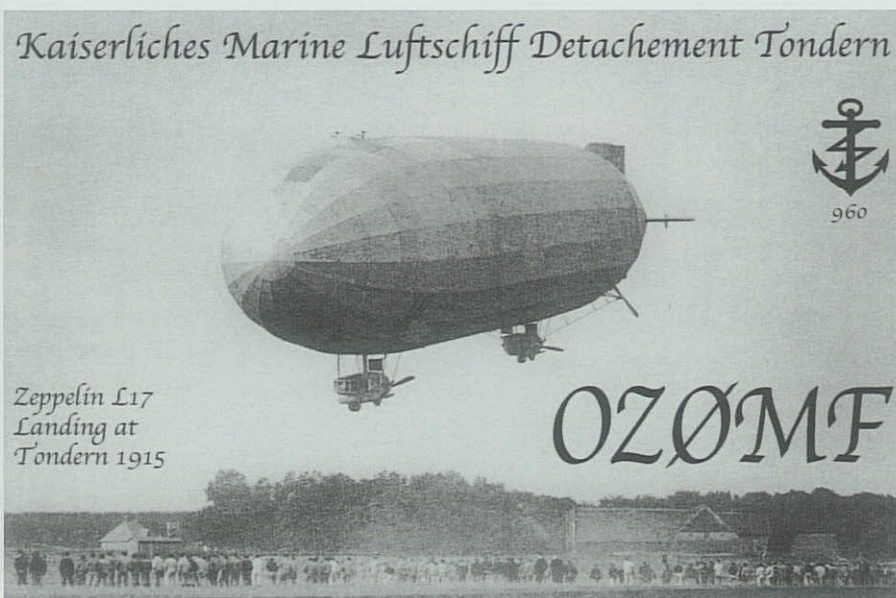
Gasværksvej 1

6270 Tønder

telefon 74 72 72 54

www.zeppelin-museum.dk

Museet har åbent lørdage og søndage fra kl. 1100 til 1600 i perioden 1. maj til 31. oktober.

Postkort fra Zeppelin L 17 ankomst til Tønder i 1915

Den Danske Flåde 1510-2010

Perioden fra 1697 til 1800

Af kommandør Poul Grooss, Center for Militærhistorie, Forsvarsakademiet.

Tordenskiolds angreb mod Marstrand i 1719: Det erobrede svenske lineskib Warberg bugseres væk under beskydning. Maleri af Christian Mølsted.

Peter Jansen Wessel (1690 – 1720) viste sig at være en særdeles dygtig søofficer, der udførte talrige dristige operationer, men han levede et kort og dramatisk liv fyldt med intriger. Han kom fra Norge, hvor der ingen adel var. Som 26-årig blev han adlet, som 28-årig blev han udnævnt til admiral, og kort efter sin 30 års fødselsdag blev han dræbt i en duel efter afslutningen af den krig, som havde bragt ham personlig lykke. Allerede som 21-årig blev han chef for snauen (et skib med fem kanoner) "Ormen", og året efter blev han skibschef på fregatten "Løwendahls Galley", med hvilken han erobrede en svensk kaper. I de senere år af krigen opererede Tordenskiold fra Fladstrand (Frederikshavn) mod den svenske vestkyst, blandt andet mod Dynekilen. Da Tordenskiold i december 1718 erfarede, at Karl den Tolvte var død (faldet for enten fjendens eller en svensk kugle), sendte han ikke en kurer med nyheden. Han sejlede til København, gik op på slottet, fik vækket Frederik den Fjerde og overbragte ham personligt nyheden, som

medførte hans udnævnelse til "schout-bijnacht" (Denne rang blev senere afløst af rangen kontreadmiral). I 1719 erobrede Tordenskiold fæstningen "Carlsten" på Marstrand, og senere samme år tilintetgjorde han den svenske flåde i Gøteborg. Herefter blev han udnævnt til viceadmiral. Krigen – og dermed Tordenskiolds lykke – sluttede brat herefter. I 1720 omkom han i en duel i Gleidingen ved Hannover på vej til fremmed krigstjeneste. På grund af duellen fik Tordenskiold først et ordentlig minde under Frederik den Sjette. Tordenskiolds sarkofag med inskriptionen "Dynekilen – Marstrand – Elfsborg" står i Holmens Kirkes kapel. På gravmælet står:

"Helten Peder Tordenskiold
Viceadmiral
Ham nævnede hans Konge med Hæder,
hans Medborgere med Glæde,
hans Fjender med Skræk.
Danmarks aarbøger bevare hans Daad.
Frederik den Sjette satte ham dette
Minde."

En dansk flådestyrke under kaptajn, kammerherre Steen Andersen Bille med fregatten Nayaden og briggen Sarpn i kamp mod seks af korsarernes skibe uden for Tripolis i 1797. Maleri af T. E. Lønning.

Flådens blå bog. Nogle af alle de kendte søofficerer, skibskonstruktører og fabriksmestre på Holmen.

Vitus Bering (1681 – 1741) fra Horsens bør nævnes i denne sammenhæng. Han var ikke dansk søofficer, men styrmand/navigatør i handelsflåden og under et ophold i Amsterdam blev han hyret til den russiske marine, hvor han avancerede til kommandør. Deltog i Den store Nordiske Krig som skibschef i danske farvande og overvintrede i København i 1716. Kendt for sine to ekspeditioner 1725 – 1741, hvor han fastslog, at Asien ikke var landfast med Amerika. Han var en dygtig navigatør og opmåler.

Frederik Danneskiold – Samsøe (1703 – 1770), i praksis flådens chef fra 1735 til 1746 samt fra 1766 til 1767 med titlen "intendant de marine". En dygtig administrator, som ikke var uddannet søofficer. Forbedrede søofficersuddannelsen, indførte eksamen og sørgede for at udruste et skoleskib til søkadetterne.

Christian Carl Frederiksen Gabel (1679 – 1748), viceadmiral under Den store Nordiske Krig, styrkechef under slaget ved Kolberger Heide i 1715. Senere overkrigssekretær.

Henrik Gerner (1741 – 1787), flådens fabriksmester¹ fra 1772 til sin død. En dygtig skibskonstruktør og opfinder, som blandt mange

andre nyskabelser indførte lynafledere.

Ulrik Christian Gyldenløve (1678 – 1719), "uægte" (født uden for ægteskab) søn af Christian den Femte. Afgik som 15-årig til søofficersuddannelse i Nederlandene og videre til navigationsuddannelse i Frankrig. Udnævnt til admiral som 18-årig og i 1700 udnævnt til chef for flåden som 22-årig. Flådechef under hele Den store nordiske Krig. Voldsomt såret under nærkamp i 1709 af pistolskud i brystet og en "pike" (lanse/spyd) i ryggen, men han dræbte egenhændigt begge sine modstandere. Dræbt af svensk skarp-skytte under et søslag i 1719.

Ivar Tønnesen Huitfeldt (1665 – 1710), kommandør, født i Norge, uddannet i den franske flåde, til tjeneste i den nederlandske og engelske flåde, og fra 1692 i den dansk-norske flåde. Skibschef for lineskibet "Dannebrog" (opkaldt efter Dannebrogsoordenen) den 4. oktober 1710, hvor skibet blev sat i brand og eksploderede, men Huitfeldts manøvre sinkede svenskerne så meget, at den øvrige danske flåde kunne gøres klar til kamp.

Ole Judichær (1661 – 1729), viceadmiral, Holmens chef, skibskonstruktør. Det var i høj grad hans fortjeneste, at skibene fra den

dansk-norske flåde klarede sig godt, som de gjorde under Den store nordiske Krig, og han var flådens hovedkonstruktør frem til 1727. Han konstruerede blandt andet en dykkerklokke.

Just Henriksen Juel (1664 - 1715), slægtning til Niels Juel. Faldet som viceadmiral i slaget ved Rügen i 1715. Var i 1709 – 1712 udsendt som en slags marineattaché til Sankt Petersborg, hvor han i sit arbejde havde nær kontakt med tsar Peter den Store. Mindet med et epitafium i Roskilde Domkirke.

Frederik Christian Kaas (1727 - 1804), chef for flere danske enheder og en dansk flådestyrke i Middelhavet i midten af 1700-tallet. Skibene bekæmpede sørovere fra Algier. Senere udnævnt til admiral.

Chresten (Christian) Thomesen Sehested (1664 - 1736), den første chef for det nye søkadetakademi i 1701, viceadmiral, chef for belejringsflåden ved Stralsund 1715.

Christian Michael Ludwig Ferdinand Tønder (1692 – 1753), viceadmiral, ung skibschef under Tordenskiold i slaget ved Dynekilen og ved erobringen af fæstningen i Marstrand.

¹Holmens "fabriksmester" var leder af det, der blev kaldt "fabriken", det vil sige al skibsbygning, og samtidig var han flådens chefkonstruktør.

Den store nordiske Krig fra 1700 til 1720

Perioden op til Den store nordiske Krig var præget af spændinger i Østersøområdet. Sveriges ekspansion var blevet stoppet i slutningen af 1600-tallet, men de øvrige Østersønationer så gerne Sveriges indflydelse og magt reduceret. Da den svenske konge pludselig døde og blev afløst af en ganske ung og uerfaren konge, slog Polen, Rusland og Danmark til i 1700. Desværre viste kongen, Karl den Tolvte, sig at være et militært geni, som kom til at volde store problemer for de tre angribere. Ved andre magters indblanding blev krigen for Danmarks vedkommende stoppet meget hurtigt og ydmygende, men da Karl den Tolvte under sit felttog mod Rusland i 1709 blev slået af russerne ved Poltava (i det nuværende Ukraine), var Danmark klar igen med en hurtig krigserklæ-

ring mod Sverige. De gamle operationsplaner blev atter taget frem, og flåden udførte igen en landsætning af store troppestykker i Råå, tre sømil (fem kilometer) syd for Helsingborg. Danmark havde kastet sig hovedkulds ud i krigen uden at være forberedt. Indledningsvis gik det godt, og fæstningen i Helsingborg blev erobret, medens fæstningerne i Landskrona og Malmø holdt stand. Den 10. marts 1710 brast Danmarks drøm atter, da svenskerne under Magnus Stenbock i slaget ved Helsingborg nedkæmpede den danske hærstyrke i Skåne, og flåden måtte evakuere de sørgelige rester af ekspeditionsstyrken. Samme efterår opsøgte den svenske flåde den danske i Køge Bugt, og under slaget den 4. oktober 1710 blev de svenske ambitioner stækket. Ivar Huitfeldts

dispositioner forhindrede en svensk sejr over den danske flåde.

I 1715 sikrede en dansk flådestyrke under schout-bij-nacht, senere viceadmiral, Gabel en sejr over en svensk flådestyrke ved Kolberger Heide ved Fehmern, hvorved den svenske situation i det belejrede Stralsund blev forværret. I et efterfølgende slag mellem to jævnbyrdige danske og svenske flåder ved Rügen samme år kom der ikke nogen afgørelse, men som et resultat af de manglende svenske forsyninger faldt Stralsund som svensk base. Under slaget blev viceadmiral Just Juel dræbt af en kanonkugle.

Året efter indledte den svenske konge et ►

► felttog mod Norge, men den nyudnævnte adelsmand Peter Tordenskiold lokaliserede den svenske forsyningsflåde, som var en forudsætning for at gennemføre et felttog rettet mod Norge. Forsyningsflåden lå i et meget smalt sund kaldet Dynekilen, hvor Tordenskiold med et dristigt angreb erobrede det meste af forsyningerne. De svenske flådeenheder blev enten brændt eller erobret. Det gav ham en kongelig udnævnelse til kommandør, hvorved han sprang kommandørkaptajnsgraden over. Senere erobrede Tordenskiold den svenske fæstning Carlsten ved Marstrand, og han deltog i operationerne rettet mod den svenske flåde i Gøteborg.

Den store nordiske Krig var rig på søtræfninger. Danmark var allieret med Rusland, og et af resultaterne af krigen var, at Sverige var blevet stækket som stormagt. Landet var nu på niveau med Danmark, men alle de danske bestræbelser på at generobre de tabte områder fra Sverige havde ikke båret frugt. Siden 1560 havde Sverige erobret områder i Finland, Rusland, Estland, Letland, Litauen, Polen og Tyskland, men efterhånden gik de alle tabt igen for Sverige. Finland døg først i 1808/1809. De eneste områder, som Sverige beholdt, var de områder, som var erobret fra kongeriget Danmark-Norge! Til søs var krigen gået noget bedre end til lands, men da den

sluttede, fik Danmark ingen territoriale indrømmelser. Det gjorde Rusland til gengæld, som nu var etableret som en østersømagt med en nybygget hovedstad Sankt Petersborg ved Den finske Bugt samt med overtagelsen af de nuværende baltiske stater Estland, Letland og Litauen. Krigen varede formelt til 1720, og den danske konges nybyggede slot kom til at bære navnet "Fredensborg", for nu skulle der være varig fred.

Fredsperioden fra 1720 til 1801

Freden varede i ca. 80 år, og det blev en indbringende periode for skibsrederne, storkøbmændene og den gryende industri i Danmark. En af årsagerne var, at der ikke var fred i den øvrige del af Europa, og det kunne man som skibsfartsnation tjene godt på, når fragtraterne gik i vejret. Den sidste halvdel af denne periode skabte mange rigdomme og blev ofte i samtiden og i den nyere historie kaldt for "den florissante periode", det vil sige den blomstrende periode. Der blev skabt nye formuer

på at sejle kostbare og eftertragtede laster fra specielt Det fjerne Østen, og i Danmark så man også opblomstringen af en ny industri. De mange pakhuse ved havnen i København vidnede om den blomstrende handel, men i dag kan den blomstrende handel i perioden også aflæses på bygninger i og uden for København. De nye velhavere byggede domiciler i København og lystslotte i en ring rundt om hovedstaden: "Gammel Holtegård", "Marienborg", "Sophienholm" og mange andre nær

Furesøen, Lyngby Sø og Bagsværd Sø. Ved Mølleåen fra Furesøen til Øresund blev der anlagt en række moderne fabrikker. Frederiksværk blev en industriby med kanonstøberi, og i Hellebæk blev der oprettet en geværfabrik. Mange små søfartsbyer i Danmark, eksempelvis på Fanø og Rømø samt i Ærøskøbing, Marstal og Svendborg havde skibe sejlede på langfart til Det fjerne Østen, til Amerika og langs Europas kyster.

Flåden i 1700-tallet

Ulrik Christian Gyldenløve havde ligesom Niels Juel gennemgået en formel søofficersuddannelse i Nederlandene. Danmark var ilde forberedt på krigen i 1700, og som en af erfaringerne i 1701 anmodede han derfor kongen i 1701 om, at der i Danmark blev oprettet et "søkadetakademi", hvilket kongen efterkom. Herved fik søofficererne en formaliseret uddannelse, men det var først i 1724, at uddannelsen af de tekniske officerer blev iværksat, hvor fire søofficerer blev sendt til udlandet for at lære skibsbygning.

Perioden var præget af, at man nu langsomt kom ind i "oplysningstiden". Der blev forsket i fysik, kemi, astronomi, medicin, botanik, geologi og meget mere. De større europæiske magter underlagde sig kolonier for at skaffe sig råstoffer til forarbejdning og drive handel. Der blev udsendt videnskabelige ekspeditioner, og der blev foretaget opmåling af ukendte egne, ligesom der systematisk blev opmålt og indsamlet data til brug for navigation rundt på kloden.

Den dansk-norske flåde deltog i sejlads til Kina. I 1761 sendte flåden Carsten Niebuhr af sted til Istanbul på sin videnskabelige ekspedition til de arabiske lande, og flåden holdt kontakt til de danske forter i kolonierne i Afrika, Indien og Vestindien og eskorterede danske handelsskibe i pirattruede farvande, især i Middelhavet.

Under og efter Den store nordiske Krig var der en række hofintriger og udskiftninger, men den lange fredsperiode frem til 1801 blev præget af dygtige personligheder i flådens ledelse. Holmen udviklede sig til Danmarks største arbejdsplads, og her arbejdede landets ypperste med de mest moderne arbejdsmetoder og den mest moderne teknik. Her byggede man skibe velegnede til såvel langfart som sejlads i danske farvande. Normalt havde de danske lineskibe kun to batteridæk (kanondæk), for skibene skulle med fuld udrustning kunne gå igennem farvandet ved Drogden ud for Dragør, og derfor måtte deres dybgang ikke overstige 22 fod (6,9 meter).

Flåden eksperimenterede med et antal galejer. Både svenskerne og russerne havde opereret med galejer i stort tal under krigen i den finske skærgård, men det danske projekt blev opgivet. Bygningen af en galejhavn i Nivå blev påbegyndt i 1752, men havnen blev opgivet i 1767.

En væsentlig del af flådens bemanning, såvel officerer som menige, kom fra Norge. Om året hentede man flådens personel til København, og om efteråret blev det sejlet retur til Norge.

I København rådede flåden nu over en ældre base med skibsværft ved Bremerholm, i det område som i dag ligger mellem Holmens Kirke, Havnegade og Nyhavn. Det var faktisk her, at Københavns brand i 1795 brød ud. Der gik en kanal, Holmens Kanal, op til der, hvor Det kongelige Teater nu ligger. Bag ved Charlottenborg, ved Nyhavn, lå flådens rebslagerbane. Ved det, der i dag hedder Kvæsthusbroen, fik flåden sit første "kvæsthus",

dvs. hospital og plejehjem. Omkring 1775 flyttede man det til det nuværende Søkvæsthus på Christianshavn, hvor Orlogsmuseet i dag har til huse.

Den nye base bestod af fem øer, som langsomt var blevet til ved uddybning af havnebassinnet. Uddybningen blev foretaget med uddybningsmaskiner betjent af straffefanger. Den yderste ø blev kaldt Nyholm. De øvrige kom til at hedde Frederiksholm, Christiansholm, Dokøen og Arsenaløen. Under et blev hele fabriks- og basekomplekset kaldt "Holmen". Fra 1746 til 1751 blev den berømte mastekran på Holmen opført, og umiddelbart syd herfor lå de tre store beddings, som blev benyttet ved stabelafløbning af flådens skibe frem til 1918.

På Christiansholm blev opført endnu en mastekran, men den blev revet ned i 1860'erne.

Hvor Udenrigsministeriet i dag ligger fik flåden sin første tørdok. Tørdokken på Christianshavn (senere kaldt "Gammel Dok") blev opført fra 1735 til 1739 af den hollandske vandbygningsmester J. H. Dumreicher, og den var i brug helt frem til 1918. Dokken blev i begyndelsen tømt for vand ved håndkraft, hvor 200 – 400 mand arbejdede ved pumperne i tre døgn. I 1784 udarbejdede fabriksmester Henrik Gerner et hestetrukket pumpeværk, som kunne lænse dokken for vand på 21 timer.

Flådens størrelse varierede meget i løbet af 1700-tallet, og man udrustede kun det antal

skibe, som operationerne krævede. Det store havnebassin skulle kunne rumme flådens oplagte skibe, ca. 24 linieskibe og 24 fregatter. Af økonomiske årsager lå de øvrige skibe af-taklede på Holmen, det vil sige uden rigning, kanoner, forsyninger, sejl, ankre, tovværk med mere. Det blev opbevaret på de mange magasiner og udleveret mod behørig kvittering til skibschefen og hans regnskabsførere. De var ansvarlige for majestæten's gods. En fransk skibschef ved navn de Bordes de Foligny skrev i 1739 en rapport om et besøg på Holmen: "Deres magasiner er i en udmærket stand og ordnet med en næsten pinlig nøjagtighed. De ligner mere et magasin hos en rig købmand, der ejer 3 – 4 skibe, end arsenalet i en kongelig krigshavn."

På kollisionskurs med England

En del af de mange penge, som strømmede til Danmark, stammede fra tvivlsomme transaktioner, hvor det danske flag, som garant for neutraliteten, blev brugt til at dække over allehånde former for kontrabande til de krigsførende magter i Europa. Det gav en god indtjening, og majestæten og hans rådgivere var ikke uvidende om, hvad der foregik. Da England følte sin eksistens truet under napoleonskrigene, blev den danske søfart – tillige med søfarten fra Sverige og Rusland, som

indgik i et væbnet neutralitetsforbund – et problem for englænderne. Englænderne ville have ret til at stoppe og undersøge skibene, for der var en begrundet mistanke om omgæelse af neutraliteten. Neutralitetsforbundet mente sig stærk nok til at påberåbe sig retten til at sejle frit på havene, og som en følge heraf lod man sine handelsskibe indgå i konvojer, som blev eskorteret af neutralitetsforbundets orlogsskibe.

Danmark-Norge havde en ganske stærk og moderne flåde, som kunne sætte magt bag den valgte udenrigspolitik. Flåden havde skabt fremragende muligheder for handelsflåden – og dermed for landets indtjening – og samtidig også skabt respekt om de danske krav. I relation til England blev der tale om en lang

Shanty Kor Festival i Odense

Odense Marineforening overtager kuldsejlet sangprojekt

Den tredje lørdag i august skal, efter planerne, fremover være fast dato for afviklingen af det nye tiltag "Odense Internationale Shanty Kor Festival". Bag initiativet står Mads Vangsgaard og Lasse Carsten Bach Pedersen fra Odense Marineforening. Oprindeligt var det Munkebo Ildfestregatta, der skulle lave festivalen. Dette projekt kuldsejlede, hvorefter Marineforeningsafdelingen i Odense tog over. Selv om folkene bag projektet har haft en relativ kort opstartsperiode, satser de alligevel på at få sat arrangementet i gang i år. Her bliver det dog fjerde lørdag - den 22. august - festivalen går i luften.

Mads Vangsgaard og Lasse Pedersen har lavet aftaler med såvel kulturrådmand i Odense Kommune Anker Boye samt borgmester

Jan Boye, der indebærer, at Jan Boye byder festivaldeltagerne velkommen på Odense Rådhus lørdag den 22. august kl. 1300 med efterfølgende rundvisning og traktement i huset. kl. 1900 åbner Jan Boye så den første "Odense Internationale Shanty Kor Festival" på Odense Havn foran Odense Marineforenings marinestue. – Jeg er sikker på, at det kan lade sig gøre, hvis vi selv tror på det, - siger Lasse Carsten Bach Pedersen. – Det er ikke kun evnen, men lige så meget viljen samt en bred opbakning fra baglandet, der er afgørende. Vi starter op i det små allerede i år. Men kan så til gengæld love, at alle sejl er sat til næste år, når vi får mere tid til at tiltrække nogle flere kor, lyder det fra Lasse Pedersen.

Maritime relationer

Arrangørerne håber på sigt på deltagelse af kor fra hele verden. Konkurrencen har kun to regler: Alle kor skal have maritime relationer, og hvert kor skal fremføre tre sange. Dommerpanelet består af tre personer udpeget af Det Fynske Musikkonservatorium. Kulturrådmand Anker Boye har lovet at uddele pokaler og præmier til de vindende kor. Selv om det er med kort varsel, håber de to bagmænd at alle Marineforeningens Shanty Kor støtter det gode initiativ og møder op den 22. august. På nuværende er der tilmeldt et kor fra tyske Stralsund. Herudover forventes deltagelse fra Norge og flere fynske kor.

Yderligere oplysninger: Lasse Carsten Bach Pedersen tlf. 65 95 88 14 mail: lasse.bp@email.dk

Efterlysning

Herluf B. Jørgensen fra Helsingør, efterlyser købere til et sæt sølv-medaljer bestående af tre medaljer udgivet i 1977 af A/S Sporrøng i Norge men produceret i Sverige af AB Sporrøng. Medaljeserien "Sjöheltene" omfatter Peter Wessel Tordenskiold (1690-1720). Niels Juel (1629-1697) samt Iver Huitfeldt (1665-1710).

Oprindeligt havde H. B. Jørgensen tre sæt. To i bronze og et i sølv.

Et bronze sæt er solgt, medens det andet er foræret til Langeland Marineforening.

Medaljestørrelsen er 45 mm og vejer 55 g stykket. Salgsprisen er den samme som købsprisen i 1977 – 1.800 kr. Henvendelse: H. B. Jørgensen telefon 62 59 16 21

Reception i Hanstholm

Hanstholm-Thisted Marineforenings nye skydeanlæg indviet

Sidste lørdag i april deltog rundt 100 gæster og medlemmer i indvielsen af Hanstholm-Thisted Marineforenings nye moderne skydeanlæg. Blandt gæsterne sås medlemmer fra distriktets øvrige afdelinger samt repræsentanter fra De Danske Skytteforeninger.

Det nye anlæg er indrettet i loftlokalerne over Marinestuen. Medlemmerne har brugt godt to et halvt år til at få lokaliteterne på plads. Inden det professionelle arbejde med den byggetekniske del af projektet kunne gå i gang, måtte medlemmer fjerne 90 tons byggeaffald fra loftlokalerne. – Medlemmerne har arbejdet i hver deres sjak. Således er smede-, tømrer-, elektriker-, og VVS- arbejder udført professionelt, oplyser afdelingskasserer Harry Christiansen.

Afdelingsformand Harry Josefsen nævnte i sin åbningstale, - at udgifterne til materialer beløber sig til rundt 500.000 kr. Spilleautomat-udlejeren og et par havnevirkksomheder har doneret omkring 100.000 kr. Resten er betalt af Marineforeningen og skyttelavet.

Fusion

I forbindelse med etableringen af det nye skydeanlæg, har Hanstholm-Thisted Marineforening fusioneret med afdelingens skyttelav. Fremover har alle foreningens medlemmer direkte adgang til at deltage i skydningerne.

Tidligere formand tjenestegørende i Royal Navy

Ved receptionen fik afdelingen overrakt Arthur Graversens store medaljesamling. – Arthur Graversen var i 60-erne formand for Marineforeningen, der dengang hed Thisted

og Omegns Marineforening, fortæller Harry Christiansen.

Arthur Graversen gjorde under 2. Verdenskrig tjeneste i den britiske marine. Her deltog han blandt andet i landsætning af styrker ved invasionen i Frankrig i 1944. Tjenesten i Royal Navy indbragte flere medaljer som påskønnelse for hans indsats.

Ved et tilfælde mødte Harry Josefsen den ene af Arthur Graversens to døtre i Hanstholm. Her blev det aftalt, at medaljerne skulle overrækkes Hanstholm-Thisted Marineforening i forbindelse med receptionen. Hanne Persson og Oda Nielsen overrakte sammen med deres ægtefæller den flotte samling til Harry Josefsen til fremtidig opbevaring i Hanstholm Marinestue.

Hanne Persson tv. og Oda Nielsen overrækker Hanstholm-Thisted Marineforenings tidligere formand Arthur Graversens krigsmedaljer til afdelingens nuværende formand Harry Josefsen.

Maritimt nordisk soldaterstævne

Af Søren Konradsen og Kurt Flatau

Det 32. Nordiske Soldater- & Marineforeningsstævne blev afviklet i Karlskrona i dagene den 11.-14. juni 2009 med det maritime i højsædet. Den gamle flådebase lagde rammen om de mangfoldige aktiviteter for de godt 200 deltagere, der talte gudstjeneste i Amiralsskyrkan, besøg ved ubådsflotillen (herunder træningscentret med bl.a. opstignings- og dekompresionstank), besøg på kystfortet Kungsholmen og på Marinmuseet, officiel modtagelse ved Blekinges Landshövding, besøg ved flybasen F17 Kallinge, kranselægning til søs samt festmiddag i den mere end 300 år gamle rebslagerbane på Orlogsbasen.

I den 60 mand store danske delegation deltog fra Marineforeningen landsformanden, lands-

næstformanden, landssekretæren samt otte andre medlemmer.

I forbindelse med stævnet blev der afholdt et ledermøde mellem Flottans Män, Laivaston Kilta og Danmarks Marineforening omkring det nordiske maritime samarbejde. På mødet var der enighed om at fortsætte rækken af nordiske orlogsstævner, hvor næste møde er planlagt til afvikling i 2010 i Finland i dagene 20. til 23. juni.

Danmarks Marineforening takker vore svenske værter for de mange oplevelser ved dette meget velgennemførte stævne.

Den danske delegation på Kungsholmen ved Karlskrona.
(Foto: Søren Konradsen)

Nye modelskibe til Marstal

Marstal Søfartsmuseum har på det seneste fået tilført en hel del modeller

En af disse er MHV 85 HJORTØ, søsat 21. juni 1941 fra Frederikssund Skibsværft som ministryger MS 7, oplyser museumsinspektør Erik Kromann. Ministryger MS 7 havde en længde på 24,4 m - Brede 4,6 m og dybgang på 1,5 m. Skibet indgik den 29. september 1941 i Flådens tal.

Ved meddelelsen om det tyske overfald på flåden, afgik den tidligt om morgenen den 29. august 1943 fra Als Odde mod svensk territorium, og nåede trods hårdt vejr Karlskrona i løbet af dagen. Den 22. september 1944 blev Den danske Flotille i Sverige oprettet og MS 7 indgik heri i 1944. MS 7 deltog den 5. og 6. maj 1945 i overførslen af Den danske Brigade til Helsingør og fik herunder en mand såret i kamp med tyske snigskytter.

MS 7 fik i 1951 navnet HJORTØ, M 564, og i 1960 blev den omklassificeret til skoleskib med nr. Y 389. Fartøjet udgik af flådens tal 16. august 1965 og overførtes til Marinehjemmeværnet som MHV 85 HJORTØ med station i Aalborg og senere Faaborg. MHV 85 HJORTØ blev udfaset 1999.

Modellen er bygget i 1:25 og skænket af ingeniør Jørgen Bülow Faaborg tidligere Aalborg og kan nu ses i museets udstillinger.

Model af MHV 85 HJORTØ kan nu ses på Marstal Søfartsmuseum.

Deadline for afdelings- og skyttelavsrapporter er altid den 15. i månederne februar, april, juni, august, oktober og december.

DISTRIKT I STORKØBENHAVN

Leni Kühn Ketler

Vestergårdsvej 44 st.tv. • 2600 Glostrup • Tlf. 43 96 99 42

E-mail: havhexen@ketler.biz

Roskilde, Kongens Lyngby, Amager, København, Brøndby, Gentofte, Frederiksberg, Ishøj

KONGENS LYNGBY

Marts måned bød på kammeratskabsaften med foredrag om "Krigsejlerne" ved Morten Bach fra Sømændenes Forbund, skriver Peder Møller Hansen. – Det blev en rigtig god aften med et solidt måltid mad og et godt foredrag ledsaget af film. Denne aften blev vort nye medlem,

Peder Møller Hansen deltog som førstegangsbesøgende ved NAVY DAY på Dragør Fort. Selv om vejret ikke var optimal til et sådant arrangement, har han dog planer om at gentage besøget næste år. – Man fik her en klar fornemmelse af, hvad Marinehjemmeværnet skal døje med til hverdag, siger han.

Peder Møller Hansens foto fra Navy Day på Dragør Fort den 5. juni 2009.

Kurt Rosleff Pedersen optaget i afdelingen. Hjertelig velkommen til dig Kurt, skriver han.

I april overværede medlemmer med ledsagere, Torben Wielands foredrag om sine erindringer som læge fra 1992 til 2001, hvor han var udstationeret i Ex. Jugoslavien.

Ole Thestrup Hansen og fru Hanne deltog på vegne af afdelingen i Sendemandsmødet i Viborg.

I maj ramlede tre arrangementer sammen på samme dag. Stor fødselsdagsfest, udflugt samt en invitation til "førsommerfest" fra Flottans Män i Halmstad. Valget faldt på fødselsdagen og festen i Halmstad.

Afdelingen deltog også i Valdemarsfesten i Holmenes Kirke. Her uddelte Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Elisabeth flag og faner. John Tang og Henrik Prytz stod med flaget. Efter kirkehandlingen deltog Peder Møller Hansen og John Tang i marchen fra kirken til Rosenborg Slot, hvor regimentschef oberst, kammerherre Lasse Harkjær modtog årets "Valdemar".

I sommerperioden bliver der spillet Petanque på slottet hver lørdag formiddag kl. 1000 til 1200. Yderligere information hos Jens Olsen telefon 45 85 34 27. Den 18. august er der sejls på Furesøen. Besøg på Stevnfortet den 5. september. Den 29. sep-

tember er der spisning og foredrag medens der er "åben hus" i marinestuen den 12. september og den 3. oktober.

Der kippes med flaget for Jørgen Louis Challet 70 år, den 17. juni. Finn Thuneby 65 år den 19. juni. John Christensen 50 år den 23. juli. Ole Fournaise Jensen 65 år den 3. september. Preben Kamph 80 år den 24. september samt Ole Pihl Bisgaard 70 år den 30. september.

Skyttelavet:

Landsskyttestævnet i Hals gav ikke den ønskede fremgang, oplyser Peder Møller Hansen. Han er dog af den formening, at det bliver væsentligt bedre næste år i Brøndby.

Arealet omkring Marinestuen på Sorgenfri Slot lagde den 14. juni plæne til afdelingens Sommerfugleskydning. – Solen strålede om kap med de nypudsede messing- og sølvbeslag på flagstængerne til Dannebrog og Skyttelavets flag, siger Peder Møller Hansen. Dagen startede med march til marinestuen, hvor fuglekonge Flemming og hustru Nines Sauer Pedersen holdt en kort audiens for afdelingsformand Peder Møller Hansen og fru Vibeke.

Med 18 svenskere fra Flottans Män Halmstad samt lavets egne skytter var der, efter inspektion og diverse irettesættelser til de kommende deltagere, trængsel omkring det veldækkede morgenbord. Med greve Christian som åbningskytte startede skydningen, der som følge af en yderst fasttømmeret "brystplade" først afsluttedes kort før kl. 1300. Det påvirkede nu ikke glæden ved at kunne nyde 20 forskellige kinesiske retter ved frokosten. Hovedtitlen som fuglekonge gik til Torben Schmidt-Rasmussen medens Ole Thestrup Hansen måtte tage til takke med kronprinsstitlen. – Tak for en dejlig dag og samtidig en stor tak til alle der stod for arrangementet. Ingen nævnt – ingen glemt, skriver Peder

Kongens Lyngby Marineforenings afdelingsformand Peder Møller Hansen tv. med afgående fuglekonge Flemming Sauer Petersen im og den nye fuglekonge Torben Schmidt-Rasmussen.

Møller Hansen.

Skyttelavet starter vintersæsonen på Stadion den 7. september.

KØBENHAVN

Det er ikke for meget sagt, men det var som sædvanlig Tordenskjolds soldater, der mødte op denne halvkolde og regnvåde 5. maj morgen, for at mindes vore faldne i frihedskampen, skriver Frank Horn. Med Københavns Marineforenings lokalafdelingsformand Leif Larsen og chefen for Søofficersskolen, kommandør Chr. Nørgaard i spidsen, blev der dog lagt behørig krans ved mindestenen.

Skyttelavet:

Fregatskydningen havde,

København Marineforenings afgående fregatkaptajn Preben Isenbecker th. overdrager de synlige beviser på æren til den regerende fregatkaptajn Jens Svendborg.

med Jens Lange og fem øvrige musikere som musikalsk led-sagelse, den rette klangbund til at gøre skydningen mere festlig end sædvanlig. Skytteformand Svend Nielsen havde indgået aftalen, der indebar retmæssig musik til såvel flagsætning som efterfølgende march til Søofficersskolen, hvor skydningen foregik. Efter inspektion af afgåede fregatkaptajn Preben Isenbecker og skytteformand Svend Nielsen afgav de fremmødte skytter i alt 109 skud, inden Jens Svendborg kunne trække sig tilbage til frokosten i marinestuen med titel af København Marineforenings fregatkaptajn 2009.

AMAGER

Distriktets sidste formandsmøde blev afviklet i Marinestuen den 9. marts med 17 deltagere, idet skyttelavsformændene også deltog sammen med Skytteudvalgsformand Jørgen Kjeldsen. Man afvikler fremover 3 di-

striktsmøder årligt, skriver Søren Konradsen.

Ved påskefrokosten deltog 24. Man afsluttede med lotteri. Ved Københavns Samvirkende Soldaterforeningers generalforsamling den 17. april blev formand Søren Konradsen genvalgt som suppleant til bestyrelsen.

Afdelingen havde 13 m/k'er med i den meget vellykkede udflugt til Stevnstøtten den 19. april, arrangeret af Københavns Marineforening.

Ved Hjemmeværnsdistriktets 4. maj parade på Dragør Fort, hvor afdelingen stillede med flag og gaster, tildeltes Amager Marineforenings trofaste og aktive medlem, flotillechef Jørgen Falkenberg, Hjemmeværnets 40-års tegn.

I sendemandmødet deltog afdelingens næstformand, Steen Hansen, der beretter, at han havde nogle rigtig gode dage i Viborg.

20 gaster & havfruer fra Kø-

benhavn, - Frederiksberg & Amager deltog i afdelingens vellykkede rejse til Krakow i dagene 16.-19. maj - godt ledet af Michael Ronild.

Vedr. Søværnets 500-års jubilæum i 2010 er der i Dragør nedsat en lokalprojektgruppe med deltagelse af kommunaldirektør Lars Bo Neregaard Pedersen, havnefoged John Strøbæk, fhv. havnefoged Bent Kofoed Hansen, flotillechef Jørgen Falkenberg samt lokalformand Amager Marineforening Søren Konradsen og kasserer Hans Jacobsen. Første møde blev afholdt den 4. juni, hvor man lagde rammerne for en lokal markering af det store jubilæum.

NAVY DAY på Dragør Fort & Havn Grundlovsdag var atter en succés. Adoptionsskibet DIANA holdt åbent skib, og på fortet var et væld af aktiviteter, der samlede næsten 3.000 publikummer.

I den meget velbesøgte Valdemarsflagfest i Holmens Kirke

den 15. juni deltog afdelingen med flaget og 5 gaster - et flot arrangement som vanlig, hvor Hendes Højhed Prinsesse Elisabeth uddelte flag og faner.

Ved afdelingens sommerfest i 'Laden' den 20. juni deltog 44 fra København- & Amager Marineforeninger. For underholdningen stod Marinestøtterne, hvilket de høstede meget ros for.

Sensommersæsonen indledes med motionscyklingen 'Tour De Amager' og skafning i Marinestuen lørdag den 22. august. Afdelingens 21-års fødselsdagsfest finder sted i 'Laden' lørdag den 19. september.

Der kippes med flaget for kasserer Hans Jacobsen 70 år den 16. august. For flagbærer og revisor John Rasmussen 60 år den 18. august samt for Kurt E. Poulsen 70 år den 22. september.

Afdelingens medlemstal er nu 77, slutter rapporten fra Søren Konradsen.

DISTRIKT II NORDSJÆLLAND

Elektriker Birger Tykskov
Rosenvænget 13 1.TV. • 3600 Frederikssund • Tlf. 51 23 21 12
E-mail: birger@tykskov.dk
Helsingør, Hørsholm/Rungsted, Gilleleje, Hundested, Hillerød, Frederikssund, Frederiksværk.

GILLELEJE

Lørdag den 3. maj havde Gilleleje Marineforening besøg af 11 engelske dampmaskinefolk, der var i Danmark i forbindelse med veterantræffet i Græsted, skriver Søren Svendsen. Gæsterne ankom i en gammel dampdrevet bus samt en damptrølle. Efter en gang røget sild på Gilleleje Røgeri, gik turen til en gang kolde pilsner og rundvisning i marinestuen.

Ifølge Søren Svendsen var englænderne meget interesseret i at høre om marineforeningen og afdelingen i Gilleleje. Efter besøget i stuen returnerede eng-

lænderne til Græsted med 15 km i timen.

HØRSHOLM/ RUNGSTED

Den 6. maj afholdtes sæsonens sidste ulkeaften med sild og biksemad på menuen, skriver Svend-Erik Hansen. Samme aften blev det en kendsgerning, at Ole Andersen havde vundet vinterens billardturnering. Der var anden og tredjepladser til henholdsvis Dan Dujardin og Henning Mikkelsen. Turningsleder er Jørgen Black.

For at give mere lys omkring marinestuen måtte flere træer

De opmærksomme læsere vil kunne genkende lokalafdelingsformand Steen Bulow Møller Gilleleje Marineforening, der her er på vej ud af damp bussen foran marinestuen.

primomaj, ved hårdt arbejder af medlemmerne, lade livet. Pinssemorgen var stuen fyldt med morgenduelige medlemmer, der hyggede sig med et dejligt morgenbord.

Med Kvindelige Marineres Musikkorps i spidsen marcherede fregatskydningsdeltagerne den 6. juni gennem byens gå-

gade ud til Ridebanen. Før frokosten var der underholdning af korpset. Afgående fregatkaptajn Hans Peter Lildballe kunne inden skydningen mønstre 32 skytter. Kl. 1800 måtte Hans Peter Lildballe lade sig afløse af Poul Johansen, der på skud af Mogens Andersen vandt titlen 2009.

► Marinestuen genåbner for den nye sæson primo august.

FREDERIKSSUND

Frederikssund Marineforening har i flere år haft gang i en proces, der har til formål, at Frederikssund Kommune skulle adoptere ét af Søværnets eller Marinehjemmeværnets skibe. Men da Søværnet nu består af færre men større fartøjer, er der ikke mange byer, der kan få et adoptionsfartøj fra Søværnet, og Marinehjemmeværnet har igen afslået, at vi kan få et af deres fartøjer som adoptionsfartøj, - skriver Kurt Terkelsen i sin rapport. - Derfor er vi glade for, at det er lykkedes, at få det gamle fyrspektionsskib "H.V.

Ravn" til byen.

Kurt Terkelsen fortæller også, at der var flot solskin da skibet lagde til kaj den 28. juni. En stor menneskemængde ventede tålmodig på at komme ombord. Her underholdt initiativtageren, medlem af Frederikssund Marineforening Niels Pedersen de besøgende med harmonikamusik.

Planen er, at H. V. Ravn skal ligge fast i Frederikssund havn og være et samlingssted for kulturelle arrangementer og events. Skibet kommer også til at rumme en café. Frederikssund Kommune støtter projektet, hvor en styregruppe i første omgang skal samle 1,2 mio. kr. til køb af skibet. Styregruppe udgør 11

Tidligere fyrspektionsskib "H. V. Ravn" på vej ind til Frederikssund Havn.

personer med borgmester Ole Find Jensen i spidsen.

"H. V. Ravn" er på 279 brutto tons med en længde på 42 meter. Hovedmaskinen er en seks cylindere Frichs maskine fra 1938.

Kurt Terkelsen oplyser, at styregruppen bag projektet har rettet henvendelse til Frederikssund Marineforening for at drøfte mulighederne for samarbejde

DISTRIKT III VESTSJÆLLAND

Overmekaniker af 1. grad

Edward Jelen

Nankes Plads 2 • 4220 Korsør • Tlf. 58 35 29 50

Kalundborg, Nykøbing Sjælland, Slagelse, Holbæk, Korsør, Skælskør

NYKØBING SJÆLLAND

Pudseafternen den 1. april trak 12 medlemmer, der alle arbejdede flittigt, skriver Flemming Regstrup Hansen. Den 31. maj fik afdelingen overraskende mulighed for en tur på Isefjorden ombord i "Fulton". 44 medlemmer og ledsagere benyttede lejligheden. - Det var en strålende tur med høj solskin, og alle nød turen, oplyser han. Grunden til, at "Fulton" kommer jævnligt til Nykøbing Sjælland er, at for-

manden for Fultons Venner er medlem af Nykøbing Sjælland Marineforening.

Den 5. september er der Fregatskydning, og den 11. til 13. september besøger kommunens adoptionskib, transportfartøjet A559 SLEIPNER byen.

Der flages for Ib Henning Rasmussen 70 år den 4. august. Carl Alstrup 70 år den 3. september. Ib Christiansen 65 år den 21. september og Ole Skovgaard Nielsen 65 år den 25. september.

DISTRIKT IV SYDSJÆLLAND

Skibsfører

Henrik Marrill Christiansen

Grønsundvej 17 • 4780 Stege • Tlf. 55 81 10 88. Mobil: 51 23 50 70.

E-mail: hmc.stege@mail.dk

Næstved, Møen, Køge, Vordingborg, Stevns, Haslev

KØGE

Formanden for Køge Marineforening Jørgen E. Petersen fyldte lørdag 6. juni 80 år. Jørgen E. Petersen er født og opvokset i en officersfamilie i Nyboder og har således allerede fra barnsben haft det maritime tæt inde på livet, skriver Christian Andersen.

Efter endt skolegang blev Jørgen E. Petersen ansat i Rederiet DFDS, hvor han gennem næsten 45 år havde en spændende karriere indtil han i 1991 blev pensioneret fra en stilling som underdirektør i rederiet. Han har dog ikke helt sluppet tilknytningen til rederiet, idet han er bestyrel-

sesmedlem i DFDS pensionskasse og formand for DFDS seniorforening.

Jørgen E. Petersen har været medlem af Køge Marineforening siden 1993, og i de seneste snart 10 år har han varetaget hvervet som formand.

Jørgen E. Petersen er en meget afholdt og respekteret formand. Han er særdeles aktiv i foreningsarbejdet, og det er ikke mindst hans fortjeneste, at foreningen har indgået lejeaftale med Køge Kommune om huset på Carlsensvej 2, hvor Marineforeningen har etableret nogle ideelle lokaler med havnen som nærmeste nabo. Udover foreningsarbejdet er Jørgen E. Pe-

Lokalafdelingsformand i Køge Marineforening Christian Andersen rundede den 6. juni 80 år.

tersens store interesse golfsporten, som han dyrker i Skovbo Golfklub. Køge Marineforening udbringer et stort tillykke og god vind fremover, slutter brevet fra Christian Andersen.

HASLEV

Glæden er til at få øje på i rapporten fra Haslev Marineforening. Afdelingen har netop, med Faxe Kommunes borgmester René Tuekær i spidsen samt repræsentanter fra Møn, Næstved, Stevns og Køge Marinefor-

eninger og 12 ud af afdelingens egne 25 medlemmer, indviet en spritny marinestue. Bestyrelsen glæder sig også over, at El Installatør Jørgen Larsen og Bruno Mortensen i forbindelse med indflytningen har sponsoreret belysning og møbler til stuen.

Der kippes med flaget for Bjørn Forsberg, der runder 50 år den 8. september.

Elegant og stilren udsmykning i Haslev Marineforenings nye stue.

DISTRIKT V BORNHOLM

Flemming Svendsen
Sigurdsgade 26 • 3700 Rønne
Tlf. 56 95 39 43
Bornholm

RØNNE

Så er det en kendsgerning. Rønne Marineforening og de to øvrige lejere i "Sjøgaarinj", Skipperforeningen i Rønne og Sct. Georgs Gilderne, skal i 2012 finde en anden bosætning. Det står klart efter at Rønne Havn, ifølge Bornholms Tidende, har solgt huset. – Vores andragende om overtagelse og totalreovering af den gamle redningsstation beror nu hos chefen for Redningsvæsenet i Danmark, siger Børge Dahl-Mortensen, - og vi håber inderligt, at dette falder på plads.

Afdelingen havde formand og næstformand på plads ved Søndagsmødet i Viborg.

Efter pudseaftenen den 20. juni

er lokalerne nu tip top i orden. Det bliver der også brug for, da Bornholm Kommune har meddelt Marineforeningen, at kommunens adoptionsskib, misil- og anti-ubådsfartøjet P562 VIBEN fra II. Eskadre kommer til Rønne til efteråret.

Afdelingen ønsker alle medlemmerne en fortsat god sommer.

SIDSTE: Ultimo juni underskrev lokalafdelingsformand og landsbestyrelsesmedlem for distrikt 5/Bornholm, Flemming Grønberg Svendsen en foreløbig 20 års lejekontrakt på den gamle redningsstation. Lejpris: 1,- kr. årligt. Tillykke Rønne og Bornholm (Red.)

DISTRIKT VI LOLLAND-FALSTER

Søren Torp
Skovtoften 76
4800 Nykøbing Falster
tlf. 45 86 83 03
Nakskov, Nykøbing Falster

DISTRIKT VII FYN

Maskinmester Børge Ferning
Lærkeparken 19 • 5800 Nyborg • Tlf. 65 31 63 95
Odense, Bogense, Svendborg, Nyborg, Assens, Kerteminde, Marstal, Ærøskøbing, Faaborg, Langeland, Middelfart

KERTEMINDE

På bestyrelsesmødet den 16. juni diskuterede vi Landsbestyrelsens brev angående markeringen af Søværnets 500 årsdag i 2010. Det blev besluttet, at vi afventer distriktsmødets resultat i september, da vi mener det er afgørende, om vi får flådebesøg eller ej. Får vi flådebesøg, vil det give os en masse reklame i forhold til kommunen, og det samarbejde vi har med dem omkring vores fremtidige placering på havnen, fortæller Preben Ernst.

Afdelingen afholder følgende arrangementer i andet halvår af 2009. Skydning starter kl. 19.30 den 11. august. Fregatskydning kl. 09.00 den 10. oktober samt Juleskafning den 21. november kl. 18.00. Derudover planlægger afdelingen en tur til Langelandsfortet sidst i august.

Der flages for Tommy Brøndum 60 år den 28. juni. Svend Torben Hansen 80 år den 9. august. Vagn Guldhammer Christensen 60 år den 16. august. Hans O. Andersen 60 år den 27. september. Peter Heiden 60 år

den 8. oktober samt Leo Wølding 70 år den 14. oktober

Preben Ernst oplyser også, - at medlem af Kerteminde Marineforening, Jørgen O. Jensen er gået fra borde i en alder af 82 år. "Æret være hans minde".

MARSTAL

Afdelingen har afholdt et spændende foredrag med forfatterne Lars og Morten Halskov, som fortalte om deres anmelderroste bog "Skibet der forsvandt - Hans Hedtofts gådefulde forlis", skriver afdelingsformand Hans-Erik Grabow. - Foredraget blev holdt i foreningens hus under et søndagsmøde, og med den interesse og det store fremmøde, ser det ud til at sådanne arrangementer sagtens kan lade sig gøre. Så bestyrelsen vil arbejde videre med at få stablet andre foredrag på bedding, og der har allerede været forespørgsel fra foredragsholdere, som gerne vil gæste vor forening, - skriver han.

I august får Marstal Marineforening besøg af Korsør Marineforening, som afholder ▶

► deres årlige sommerudflugt i Marstal. De vil aflægge søfartsmuseet et besøg, for derefter at indtage frokosten i Marstal Marineforenings stue. Der bliver fuldt hus, da Korsør har fået så mange tilmeldinger til dette arrangement, at marine-stuen ikke kan huse flere gæster denne dag. - Det er altid glædeligt, at vi kan lægge hus til sådanne arrangementer fra andre marineforeninger, lyder det fra Hans-Erik Grabow. Afdelingen vil i september arrangere en tur til øens lokale bryggeri, så medlemmerne med egne øjne kan se hvorledes det lokale øl brygges og efterfølgende smage på produkterne. - Mere om dette og andre spændende ting som sker i afdelingen, kan man også læse om på vor hjemmeside og ved selv at møde op til vores altid hyggelige søndagsmøder, slutter rapporten fra Marstal.

NYBORG

I forbindelse med regentparrets besøg i Nyborg havde hoffet meddelt, at Prinsgemalen ved rundvisning på Vesterhavnen også ønskede at aflægge et besøg i Nyborg Marineforening. Da det blev officielt, måtte der jo laves et par tiltag. Dronningens ceremonimester Eugen Olsen meddelte

at prinsen helst så at stuen fungerede som til daglig. Det vil sige at alle havde lov til at være til stede. Der skulle ikke iværksættes særlige privilegier bare fordi prins Henrik kom forbi, - skriver Torben Jørgensen. Af rapporten fremgår det, at Prinsgemalen hyggede sig med øl fra Albani og underholdning af afdelingens velsyngende marinekor. Det er i øvrigt Torben Jørgensens indtryk, at Prinsgemalen gerne havde brugt lidt mere tid i stuen. Men sen stram tidsplan stod i vejen.

Afdelingen ønsker tillykke til Henning Nykjær 60 år den 21. august. Henning Bødker Jensen 60 år den 28. august. Jørgen Ib Hansen 75 år den 9. september samt Flemming Egholm Rasmussen 50 år den 10. september.

ASSENS

Erik Grove skriver i sin rapport, at sommerferien er blevet brugt til at shine marinestuen i Assens op. - Huset er blevet malet udvendig. Indvendig får marinestuen helt ny dørk ligesom hele huset skal males fra øverst til nederst. - Der er heldigvis mange medlemmer, der vil give en hånd med, så tingene bliver gjort med frivillig arbejdskraft, siger formanden, Ole Julsrud, der også selv har svunget malerpenslen,

lyder det fra Assens.

Assens Marineforening var, traditionen tro, repræsenteret med flag og flaggast ved arrangementet Valdemarsdag. Efter optøget gennem byen til kirken, var der varme pølser i Marine-stuen.

Assens Marineforenings Shantytikor er igen i år inviteret med til shantyfestivalen i Esbjerg.

Den nye sæson starter den 15. august med fregatskydning.

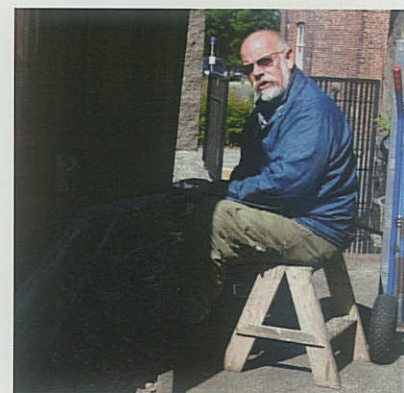
Afdelingen kipper med flagget for Willy Madsen, 70 år den 24. september og for Jørgen Blomstrøm Pedersen, 60 år den 19. september. Afdelingen har i år ni jubilarer for indkaldelse til Søværnet. For William Jacobsen og Mogens Bent Thorsen er det 60 år. Hams Kristian Hansen, Ole Henry Julsrud og Øjvind Steen Poulsen blev indkaldt for 50 år siden medens Niels Gunner Hald-Andersen, Jørn Boe-Hansen, Stig Eilertsen og Svend Oluf Malmstrøm Skriver havde fornøjelsen for 40 år siden.

LANGELAND

Langeland Marineforening deltog den 5. maj, sammen med Marinehjemmeværnet, i Sømandsforeningen's flaghejsning på midtermolen i Rudkøbing, skriver afdelingssekretær Allan Idd Jensen. Sømandsforeningen var også med den 5. juni, hvor afdelingen var på udflugt med guidet rundvisning til Sydlangeland.

Vinterprogrammet indeholder fregatskydning den 16. august, Neptunfest medio/ultimo oktober samt julegløgg i marinestuen den lørdag 11. december.

Allan Idd Jensen opfordrer i øvrigt kollegaerne i Langeland Marineforening til at møde mere talrigt frem til lørdagsåbningerne. Det pågår hver anden lørdag i lige uger. - Som tilflytter vil jeg gerne lære alle medlemmer at kende. Jeg har overflyttet mit medlemskab efter 37 år i Godthåb Marineforening, hvor jeg er æresmedlem, skriver han. - Jeg søger især kontakt med nuværende og tidligere medlemmer, hvis fædre

Lokalafdelingsformanden Ole Julsrud, svinger selv penslen, når Marinestuen i Assens skal shinses op.

også har været medlem. Allan Idd Jensen søger især oplysninger om tiden fra ca. 1930 til 1960, da han er ved at samle materiale til en jubilæumspamflet i 2013, hvor afdelingen fylder 100 år.

SVENDBORG

Den 4. maj deltog Svendborg Marineforening i mindehøjtideligheden i Sct. Nikolai Kirke. Dagen efter den 5. maj deltog 33 uniformsklædte medlemmer ved mindstøtten rejst efter 2. Verdenskrig på initiativ fra Svendborg Marineforening. - Der blev som sædvanligt lagt krans. Fra byrådet, Svendborg Marineforening, Niels Juels Foreningen, Søfartens Ledere og Metal Søfart, oplyser Kurt Kaysen. Lars Foldager fra "Dungillie Pipers" spillede sækkepibe, og kontreadmiral (p) Jørgen Philip Rasmussen holdt en meget smuk mindetale.

14 medlemmer klarede den 14. maj i løbet af tre kvarter at pudse afdelingskanonen med mere, oplyser Erling Bothe. - Efter veloverstået gerning kunne man gå til bords og nyde en velmagende risret. Erling Bothe efterlyser dog flere deltagere ved pudseafstenerne. - Vi har det vældigt hyggeligt, siger han.

Marchen fra torvet til Assistentens Kirkegården Kristi Himmelfartsdag, havde deltagelse af ni fanebærende foreninger. Med 10 deltagere i uniform udgjorde Svendborg Marineforening også i år den største enhed. Også her opfordres der til, at flere fremover

Lokalafdelingsformand og landsbestyrelsesmedlem for distrikt 7/Fyn, Børge Leif Halfdan Ferning overrækker på vegne af landsledelsen diplom og emblem til Prins Henrik som bevis på Prinsgemalens udnævnelse til Æresmedlem af Danmarks Marineforening. (Foto: Alex Semper)

slutter op om denne tradition. Koneaftenen ultimo maj havde i alt 38 deltagere. Ole Kølle, godt assisteret af Annelise Hovmand, stod for det gastronomiske, der bestod af stegte fasaner med tilbehør. – Koneaftenen er et meget eftertragtet arrangement, oplyser Henning Pehrson. Årets udflugt gik den 5. juni til Fredericia, hvor værftet og Fredericia Marineforening blev besøgt.

Afdelingsformand Erik Jørgen Bodal oplyser, at afdelingen har mistet Carl Valdemar Dahl, der døde 66 år gammel den 5. juni. – Så sent som den 23. maj havde Carl indtaget sin plads ved "slyngelbordet", i det selskab som han satte så stor pris på. Her fejrede han sin 66 års fødselsdag, skriver Erik Bodal blandt andet i sin nekrolog. Carl Valdemar Dahl blev medlem af Marineforeningen i 1980, og blev hurtigt valgt ind i afdelingsbestyrelsen i Svendborg. Her sad han i mange år hvoraf otte år som afdelingsnæstformand. Afdelingen udtrykker et "Æret være hans minde".

Skyttelavet:

Skyttelavets sæsonafslutningsfest på Færggården ved

Hotel Ærø samlede det sædvanlige store hold, oplyser Henning Pehrson. Jørgen Ambus forestod, ifølge rapportøren lettere forsinket af en mundfuld genstridigt oksesteg, uddelingen af præmierne. Der var præmier til alle der havde opnået en forbedring af resultaterne i forhold til sidste år.

FAABORG Skyttelavet:

Ifølge skyttelavs formand Kurt Hardi Gadeberg måtte Steffen Nielsen overdrage fregatkaptajn rangen til Martin Prætorius efter sommerens fregatskydning. Den nye fregatkaptajn havde på dagen fundet de rigtige skydebriller frem. Ud over krudtkammeret fik han også has på Store Bramsejl, Berginersejlet samt midtskibs. Kim Klausen blev ikke fregatkaptajn. Men med i alt fem nedskydninger – Fore Bramsejl, Fore Mersejl, Mesanen, Blændsejlet samt Storesejlet var han lange fremme i feltet. Endelig skød Ralf Jørgensen Fokken medens afgående fregatkaptajn Steffen Nielsen tog sig af Store Merssejl. Arrangementet sluttede

Faaborg Marineforenings og skyttelavets nye fregatkaptajn, Martin Prætorius med skæfte og pokaler omgivet af slagne kollegaer.

med spisning og kammeratligt samvær i Marinestuen.

ODENSE

Rapporten fra afdelingsformand Lasse Carsten Bach Pedersen gør det klart, at aktivitetsniveauet i Odense Marineforening er højt. Foredrag om "Danmark under Havoverfladen", udflugt til Stralsund i Tyskland, rundvisning på Odense Slot ved kulturrådmand Anker Boye, flaghejsning og ditto nedtagning i forbindelse med Flagets Fest i Den Fynske Landsby samt sidst men ikke mindst udflugt til Lange-landsfortet med efterfølgende

skafning i Svendborg Marineforening udgør hovedparten af medlemstilbuddet i første halvår. Herudover var afdelingen med til Sendemandsmødet i Viborg.

Der svinges smed huerne for Jørgen Chr. Højsted Hansen 75 år den 10. juli. Poul Lorentzen 65 år den 18. juli. Finn Andersen 65 år den 1. august. Carl Chr. Frederiksen 60 år den 26. september. Gert Erling Olsen 60 år den 29. september. Steen Risum Hansen 50 år den 18. juli. Bjarne Tolstrup Lauritsen 50 år den 22. august. Poul Ebbe Jørgensen 65 år den 17. maj samt Ole Laust Sørensen 60 år den 23. juni.

DISTRIKT VIII SYDØSTJYLLAND

Svend F. Detlefsen

Hans Tausens Vej 39 • 6100 Haderslev

Tlf. 74 52 17 86

hovmester@haderslev-marineforening.dk

Padborg/Gråsten, Sønderborg, Fredericia, Kolding, Haderslev, Aabenraa.

HADERSLEV

På en ekstraordinær generalforsamling den 18. maj 2009, drøftede medlemmerne hvad der eventuelt kan gøres i forbindelse med, at Haderslev Kommune har planer om at sælge ejendommen, hvor marinestuen har til huse. Bestyrelsen fastslog, at afdelingen ikke har midler til et køb, men ville godt undersøge, om én eller flere medlemmer kunne byde på huset i fællesskab.

Udgangspunktet på mødet blev, at bestyrelsen fik opbakning til at byde 1.000 kr. på huset, samt at de skulle arbejde videre med at finde en løsning. Helt konkret stillede tre medlemmer sig til rådighed med henblik på at stå for et alternativt tilbud til kommunen.

KOLDING

31 medlemmer drog den 19. april, ombord på "Mira III", ud på Lillebælt for at fravriste havet

lidt ekstra til middagsbordet. Ifølge Knud Skaftø var det nu et pauvert resultat, der kom ud af de fælles anstrengelser.

Kolding Marineforening, Hjemmeværnet samt byens soldaterorganisationer med flere, markerede den 23. april, på Brødremenighedens Kirkegård i Christiansfeld, slaget ved Kolding i 1849.

Forårsskydningen den 2. maj fik også i år en knivskarp afgørelse. Dameklassen blev vundet af Susanne Grøngaard med Asta Larsen som anden. Herreklassen blev vundet af Bent Lolk med Tommy Larsen og Kristian Andersen på de næste pladser.

Den 4. maj deltog afdelingen i kranselægningen ved monumentet ved Koldinghus Slot. Den 14. maj var Gunnar Svendsen foredragsholder med film og mange morsomheder over em-

net "De Gamle Krige".

To mand fra Kolding Marineforening var den 19. maj på besøg på korvetten OLFERT FISCHER der anduvede byen. – Det var nok et sidste farvel, inden "OLFI" skal udflages, lyder det fra Knud Skaftø.

Æresmedlem i Kolding Marineforening og Kolding Marineforenings Skyttelav, Mogens Burchalth er gået fra bord i en alder af 80 år. Mogens Burchalth har i mange år gjort et stort arbejde for såvel Marineforeningen som skyttelavet. Bestyrelsen udtrykker et "Æret være hans minde".

DISTRIKT IX SYDVESTJYLLAND

Bjarne L. Laudridsen
Gl. Vardevej 20 2.th
6700 Esbjerg
Tlf. 75 13 34 76 Mobil: 22 90 69 22 Mail: bjarne.laudridsen@mail.dk
Esbjerg, Fanø, Rømø, Tønder, Ribe

TØNDER

Afdelingsformand Per Dichmann deltog den 2. juni, sammen med nærværende Tidsskrifts redaktør, i et opklarende møde med Zepelin Museum Tønder. Agenden for mødet var, at undersøge mulighederne for et samarbejde om først og fremmest lokaleforhold til Tønder Marineforening. Resultatet af det 3,5 time lange møde var yderst positivt. Zepelin Museum Tønders formand, Mandfred Petersen er også formand for landets ældste skyttekorps – Tønder Skyttekorps – der er etableret helt tilbage i 1693. Derfor er der nu ikke kun tale om et samarbejde mellem to af byens små foreninger, men mellem tre af slagsen. Både museet og skyttekorpsset råder over egnede lokaler, der uden større hurlumhej kan bruges af Tønder Marineforening.

De to formænd går nu i realitetsforhandlinger om under hvilke former og konditioner et fremtidigt samarbejde og bofællesskab skal realiseres.

RØMØ

På baggrund af akut lokalemangel for marinestuen, skabt af Tønder Kommunes havneplaner

i Havneby, deltog Rømø Marineforenings afdelingsformand Arne Knud Hansen også i mødet. Han mente dog ikke, at Rømø Marineforening ville køre til mødelokaler/marinestue i Tønder. Men på den anden side ville afdelingen deltage i så mange fælles arrangementer som muligt. - I forbindelse med et samarbejde om fællesarrangementer, er det kun fantasien, der sætter grænserne, siger Arne Knud Hansen.

Så på nuværende er lokaleproblemet på Rømø sparket til hjørnespark. Efter det kommende kommunevalg vil afdelingen genoptage forhandlingerne om genplacering med det nye kommunestyre i Tønder Kommune.

RIBE

Flaget blev hejst og 1. vers af Kong Chr. blev sunget da 23 medlemmer af Ribe marineforening havde sat hinanden stævne til den årlige generalforsamling, skriver Mogens Haugaard. Forsamlingens startede med tildeling af medlemsemler til Peter Riber og Gert Petersen, som bevis på deres fulgyldige medlemskab af Ribe marineforening. Der var også et øjeblik stilhed for afdøde Bent Mouritsen.

Formanden berettede om de afholdte arrangementer, der var løbet af stablen siden sidste generalforsamling. Blandt andet om den 35. fregatskydning, der for første gang siden 1974 ikke blev holdt på loftet over marinestuen. Skydningen fandt derimod sted på hotel Sønderjylland.

Efter 195 skud, mod 302 forrige år, faldt stormasten. Det var Jan Hansen der affyrede det fældende skud og dermed sikrede sig titlen som fregatkaptajn. Beretningen omhandlede også sangafteften, der blev afholdt med deltagelse af 20 sangglade mænd og kvinder samt Bankospillet ligeledes med deltagelse af ca. 20 personer.

Regnskabet blev fremlagt af kasserer Carsten Brøner og godkendt uden de store sværds slag.

Formand Mogens Haugaard modtog ikke genvalg. Efter 14 år i bestyrelsen, hvoraf de 10 år som formand, mente han, at der skulle andre kræfter til. Lokalafdelingsformandsposten blev så overtaget af Jan Hansen. Der var genvalg til bestyrelsesmedlem Herbert Nissen, og revisor Søren Nielsen. Nyvalgt til bestyrelsen blev Niels A. Knudsen.

Mogens Haugaard takkede den siddende bestyrelse, samt de personer der i hans formands tid har været i bestyrelsen, for et godt samarbejde. Endelig ønskede han det nye bestyrelsesmedlem Niels A. Knudsen og den siddende bestyrelse god vind. Forsamlingen sluttede med stående bifald og vin gave til den afgående formand. Efter generalforsamlingen var der traditionen tro kogt torsk.

Afgående lokalafdelingsformand Mogens Haugaard overrækker medlemsemler til Peter Riber og Gert Petersen.

ESBJERG

Medlem af Esbjerg Marineforening, Bent Hansen, har været i marinestuen for at fortælle om sine oplevelser i forbindelse med sejlads ved Antarktis. – En meget interessant og lærerig foredragsrejse i det ukendte, skriver Erik Lassen Sørensen.

Afdelingen har været på tur til Aabenraa med visit i Aabenraa Marineforenings flotte marinestue. Her blev de overdådig bevertet. – Det var et rigtigt hyggeligt besøg. Vi sender hermed de allerbedste hilsener til Aabenraa Marineforening, lyder det fra Esbjerg. Turen sluttede i øvrigt med en tur over grænsen.

Sankt Hans aften var der bål og båltales på kajen foran marinestuen. Mange valgte at benytte sig af, at der var åbent hus i stuen. Erik Lassen Sørensen oplyser også, at der efter redaktionens deadline er afholdt sommerfest i Skråentens lokaler.

FANØ

Fanø Marineforenings sekretær, Per Hesdorf oplyser, at tre medlemmer i juli har rundet de 60 år. Det var Erik Toftegård Møller den 5. juli, Tommy Hansen den 6. juli og Poul Lundholdt den 29. juli

DISTRIKT X MIDTJYLLAND

Vagn Christensen,
Ahornvej 6 A 8800 Viborg
Tlf. 86 62 01 52 Mobil: 23 23 84 05
Århus, Randers, Grenaa, Ebeltøft, Viborg, Horsens, Samsø, Skanderborg

EBELTOFT

Som skrevet i nærværendes tidsskrifts juniudgave var det på grund af mailproblemer ikke muligt at bringe afdelingsstoffet fra Ebeltøft. Jørgen Brøgger har derfor i sin rapport sammenfattet generalforsamlingsinformationerne til at oplyse, at 135 medlemmer deltog, og at der var 40

års medlemsemler til Peter Hansen Damm, Torben Larsen og John Olesen. Tommy Schmidt, Olaf Pedersen og Uwe Weissfeld modtog Marineforeningens hæderstegn i sølv tildelt af lokalafdelingen. Tommy Schmidt har været flagbærer i 35 år. Olaf Pedersen har været "musikalsk ankermand" for sluppen og Slup-

koret ligeledes i 35 år, medens Uwe Weissfeld fik sit hæderstegn for 10 år som leder af koret. Gunnar Christensen modtog skyttelavets hæderstegn for i 15 år at have været en af de bærende kræfter i Skydeudvalget, heraf de første seks år som medlem af bestyrelsen.

Vintersæsonen afsluttedes med kammeratskabsaften i april. Afdelingens medlem, pensioneret flagkaptajn i Den Kongelige Grønlandske Handel, Asbjørn Starcke berettede levende om minestrygeren ME 1016's forlis den 29. januar 1946.

Æresmedlem i Ebeltoft Marineforening Jørgen Hove lagde den 5. maj en buket rød-hvide blomster ved afdelingens mindesten for freden i 1945. Jørgen Hove var orlogsgast på Middelgrundsfortet den 9. april 1945.

Den 9. maj deltog repræsentanter fra afdelingen i "Søværnets Dag" ved Fregatten JYLLAND. Arrangementet markerer fregattens deltagelse i Slaget ved Helgoland den 9. maj 1864.

Sommerens travljeroning er

kommet godt i gang. Også skytterne træner hårdt, blandt andet til hjemmebaneskydningen mellem Syddjurs Kommunes nordiske venskabsbyer. Planlægningen af "Ebeltoft Maritime Dag" med fokus på "Det Maritime Ebeltoft den 14. til 16. august er også i fuld gang.

Ebeltoft har, ikke mindst som følge af naboskabet til fregatten JYLLAND, mange besøg fra såvel danske som udenlandske marineforeningskollegaer. Hen over forsommeren har Fredericia Marineforening og norske Kristiansand Orlogsförening besøgt marinestuen og fregatten. Som omtalt tidligere i nærværende tidsskrift har Kristiansand by og kommune efter 1864 rejst en mindeobelisk for faldne danske marinere fra Helgoland Slaget der er begravet på byens kirkegård.

I uge 24 holdt Flyvevåbnet, sammen med Søværnets transportskib A559 SLEIPNER og frømandskorpset, den årlige Bikini-øvelse i Ebeltoft Vig. Jørgen Brøgger oplyser, at det er en mangeårig tradition, at øvelsen

Ebeltoft Marineforening markerer 5. maj ved mindestenen på havnen i Ebeltoft.

sluttes med en grillafslutningsfest i marinestuen. Selv umanerligt megen regn kunne ikke ændre dette forhold.

GRENAA

Sommeren bruges til at oplade batterierne til efterårets aktiviteter, skriver lokalafdelingsformand Per Schultz Petersen. Men helt i hi er afdelingen nu ikke gået. Den 11. juni deltog to mand i flagparaden for Prinsgemalen, medens der den 13. juni var blus på grillen.

Efterårets program indeholder fregatskydning den 15. august. Firkantskydning mellem Ebeltoft, Grenaa, Randers og Århus Marineforeninger den 12. september. Distriktsmøde i Grenaa den 20. september samt tyskaften med den nordtyske ret "Eisbein mit sauerkraut" den 25. september. Til april 2010 er der planlagt en forlænget weekend i Lübeck.

Kaj Bøjer ønskes tillykke med de 75 år. Fransk Jensen og Bjørn Jensen begge 60 år.

DISTRIKT XI NORDVESTJYLLAND

Per Toftum Larsen

Søndervænget 14, Jebjerg • 7870 Roslev, Tlf. Privat: 97 57 46 16 Job: 4015 58 93

E-Mail: nummer14@mail.dk

Skive, Lemvig Ringkøbing, Hanstholm, /Thisted, Glyngøre, Morsø, Thyborøn

GLYNGØRE

Lørdag den 16. maj var det pigernes dag i Glyngøre Marineforening, lyder det i rapporten fra Jens Th. Carlsen.

At det var pigernes dag, skal nok ses på den baggrund, at både Rosa Christensen og Margit Poulsen kom på resultatavlen med nedskudte sejl samt træffer i Krudtkammeret. Store Bramsejl måtte lade livet efter skud fra Rosa Christensen medens Krudtkammeret gik op i røg på skud fra Margit Poulsen. Hermed blev Margit Poulsen for anden gang

Svend Erik Poulsen med den endnu intakte fregat til skydningen i Glyngøre Marineforening.

fregatkaptajn i Glyngøre Marineforening.

Det var også kvindelige medlemmer af Glyngøre Marineforenings støtteforening, der senere på dagen tog hånd om det gastronomiske.

Afdelingen har med familien Margit og Svend Erik Poulsen som ildsjæle søsat et lokalt medlemsblad med titlen "Periskopet".

MORSØ

Morsø Marineforenings kollega fanklubber fra Glyngøre og Fanø vender ofte forbi marinestuen ved lørdagsarrangementerne, oplyser lokalafdelingsformand Niels Jørgensen. Ellers bød maj og juni på to kalaser. Pinsegrillfest den 30. maj og Skaldyrsfestival den 6. juni.

Med grillmester Svend Pedersen Hald som chefgastronom blev pinsefesten en succes. De godt 30 spisende gæster fortæ-

rende kamsteg og pølser, så ikke et øje var tørt. Jens Peter Vad og frue bakkede godt op om kødretterne med en flot anrettet luksus-salatbord.

Skaldyrsfestivalen gav rekordomsætning med en stuvende fuld marinestue hele dagen igennem.

Den 10. til 12. juli aflagde medlemmer fra afdelingen genbesøg på Fanø og i Fanø Marineforening. Kort før den ultimative deadline til denne udgave af nærværende magasin tilfød der fra fortrolig kilde redaktionen oplysninger om, at det havde været en særdeles vellykket tur.

I forbindelse med sejskibsarrangementet "Limfjorden Rundt" er der torsdag den 10. september åbent hus i marinestuen med morgenskaftning og skippermøde fredag morgen.

Selv sommerferien kan ikke afholde senior medlemmerne fra at møde i "kaffeklubben" alle hverdage kl. ca. 0900.

DISTRIKT XII NORDJYLLAND

Seniormekaniker,
Charley F. Pedersen
Ringdrosselvej 14 • 9310 Vodskov • Tlf. 98 28 61 21
Frederikshavn, Aalborg, Nibe, Skagen, Hals, Hjørring, Hadsund, Hirtshals, Hobro

Henry S. Andersen tv. modtager Hirtshals Marineforenings fregatkaptajn bælte, og pokal af Ole Ejstrup, der trådte til i stedet for sidste års vinder, afdøde Adolf Petersen.

HIRTSHALS

Ifølge Preben Sanderhoff deltog rundt 40 personer i afdelingens Fregatskydning den 23. maj. – Efter at flaget var sat, og tonerne af Kong Christian var sunget, gik vi straks i gang med skydningen. Det varede ikke længe, før luften var fyldt med krudtrøg. Vejret viste sig fra den pæne side, med svag vind ind fra agter og solen strålende fra en skyfri himmel, fortæller han.

Kampen om at få overtaget over den genstridige fregat varede længere i år en tidligere. Så det var nogle trætte skytter der hen over middag kunne forhale til marinestuen. Fregatkaptajn 2009 i Hirtshals Marineforening blev Henry S. Andersen. Det fremgår ikke af Preben Sanderhoffs rapport hvem der efterfølgende vandt "fjædtmule" kortspillet, - men det gik ikke stille for sig, skriver han.

Sidst i juni var der igen mu-

sikaften i stuen. Den 31. juli og 1. august stod den på Fiskefestival i byen.

SKAGEN

Skagen Marineforening takker Viborg Marineforening for et vellykket og hyggeligt Sende-mandsmøde 2009. Afdelingen deltog med fem mand.

Afdelingens eget medlem, pensionerede kriminalassistent Kurt Rønne, holdt den 14. maj et spændende foredrag om sin tid i kriminalpolitiet. Den 27. maj fortalte akupunktør og sygeplejerske Susanne Christophersen om akupunktorens virkning på mange forskellige former for smerter. Susanne Christophersen har fået meget af sin viden fra akupunktorens eget land, Kina. Udflugten til Gøteborg blev aflyst på grund af for få tilmeldinger.

–Søndag den 24. maj blev Skagen Marineforening politian-

meldt for at drive værtshus, og måtte på den baggrund lukke marinestuen, skriver Villy Nielsen, - vi har dog nu fået en midlertidig bevilling, oplyser han. Stuens mange problemer med mikrofonanlægget skulle, takket være et sponsorat fra Carlsberg Fonden, være løst.

Lige om hjørnet er der ålefest den 14. august og "Havfruenes" fem års fødselsdag den 9. oktober.

Der flages for Jan Petersen 60 år den 8. august. Jens Klausen 50 år den 17. august. Jens Grud 85 år den 26. august. Jørgen Mathiasen 60 år den 31. august. Ole Fredborg 60 år den 9. september. Søren Broen 85 år den 11. september. Jan Rentz-Petersen 65 år den 17. september. Torben Bagh 65 år den 17. september og Thorkild Bork 60 år den 19. september.

NIBE

På en solrig lørdag morgen blev der endelig med kanonsalut fløjet klar til afgang for 46 forventningsfulde deltagere i den årlige sommerudflugt, der i år gik til Hanstholm, skriver Allan Slot Mortensen. –Æresgæster i år var, kaptajnen på Nibe Mærsk, Claus Melin og hans hustru Bodil.

Første revle var Næsborg Kirke, derefter videre mod Vejlerne hvor morgenkaffen blev indtaget. Derefter til Hanstholm Marineforening, hvor afdelingsformand Harry Josefsen ventede og tog imod. Han guidede folkene fra Nibe rundt på det store fæstningsværk, inden marinestuen bød på en lækker frokost.

Efter frokost kørte gruppen videre langs den nye Thy Na-

tionalpark, mod Klitmøller hvor et par raske gaster lige skulle mærke hvor koldt vandet var. Efter en hurtig dukkert, gik ruten over Thisted til endnu en revle, og videre hjemover til Restaurant Bryggen i Nibe, hvor aftensmaden blev indtaget. – En fantastisk dag hvor gasterne blandt andet blev underholdt af Jens Lunds harmonikaspil i bus-sen, efterfulgt af et meget lunt og festligt referat fra torsdagens bustur til Fredensborg Slot, hvor jeg og fortælleren Hans Jørn Abildgård deltog i Prinsgemalens 75 års fødselsdag. Flaget blev nedhalet ved 22 tiden, og der blev indtaget "den bagerste" i marinestuen -, slutter rapporten fra Allan Slot Mortensen.

AALBORG

Grundlovsdag var der skovtur fra marinestuen, med en lille tur til Egholm og bagefter stegt pattegris, oplyser afdelingsformand Charley Frank Pedersen. Den 23. august afholdes der Fregatskydning. Medlemmerne mødes ved Jomfru Ane Parken kl. 0930 og går ud til marinestuen.

Aalborg Marineforenings populære matinee starter søndag den 6. september. Her serveres der en fem retters menu for kun 30 kr. Lime Rivers Jazzband på 7 mand spiller. Matineeerne gentages derefter den første søndag i hver måned.

Afdelingen svinger med huerne for Jørgen Christensen og Henning Bent Carlsen 60 år. Ib Pedersen, Poul Særmark-Thomson, Kurt Landt Pedersen og Birger Larsen 70 år samt for Per-Ole Carlsson Ekstrøm 75 år.

DISTRIKT XIII GRØNLAND

Landnæstformand
Kurt Flatau, via landskontoret,
33 15 28 86
Godthåb

VELKOMMEN I DANMARKS MARINEFORENING

BOGENSE

Mogens Reismer
Villy Hermansen
Ove Jørgensen
Willy Johansen

BORNHOLM

Knud-Erik Pihl

BRØNDBY

Mikael Schjötler
Preben Rasmussen
Torben Andersen
Steffen Svensson

EBELTOFT

Alf Møller Petersen
Jan Flemming Hansen

ESBJERG

Jan Hansen
Walther Holm
Thorsen
Dan Kjær Silkjær
Brian Præst
Per Blandov

FANØ

Ulf Tyge Tygesen
Dan Trige Tygesen
Hans Bündler Frede
Rasmussen

FREDERICIA

Ole Christian
Sørensen
John Middelboe
Asger Lauridsen
Knud Erik
Aggerholm

FREDERIKSHAVN

Per Kirkegaard
Jørgensen

FREDERIKSSUND

Ole Thinghøj
Hardy Højsgaard
Teddy Rene
Mogensen
Holger Lid
Christian Dreyer
Leidecker
Ernst Ertner
Niels Pedersen

FREDERIKSVÆRK

Henrik Raaddam
Jørgensen

GRENÅ

Søren Anker Munk

HADSUND

Jens Erik Høst

HALS

Knud Aage Brøndam

HANSTHOLM

Holger Kristensen
John R. Bagger
Sigurd Jakobsen
Torben Henningsen
John R. Bagger

HELSINGØR

Mads Sundsgaard
Torben Engelsen

HJØRRING

Teddy Ole Petersen

HUNDESTED

Johnny Walter
Pedersen
Ove Arne Normann
Nielsen
Simon Leiberg
Ivan Stausgaard

HØRSHOLM/ RUNGSTED

Renè Jean Børge Karl
Merot

KORSØR

Keld Krogh Jensen
Bent Christiansen
Claus Søndergård
Jensen
Flemming Jensen
Bjarne Jensen
Per Naver

KØBENHAVN

Jens Arne Monefeldt
Ludvigsen
Else Marie Amalie
Brandt
Jørgen Juul
Rasmussen

LEMVIG

Kai Graversen
Oluf Bro
Anker Sørensen

MARSTAL

Kurt Gråhøj

Gade

Ole Gade

NYBORG

Arno E. Christensen
Jørgen Lund

NYKØBING

Tommy Jensen

RANDERS

Bo Stoffregen

RINGKØBING/ HVIDE SANDE

Jes Jesper Clausen

SKAGEN

Bent Søndberg
Bo Helligsøe
Jann Dam Krarup
Erik Baun Steffensen
Hans Christian
Petersen
Erik Ekmann
Kristensen

SLAGELSE

Bent Kristensen

SVENDBORG

Henning Møllebæk

SØNDERBORG

Kai Hansen

VEJLE

Ib Andersen
Flemming Norsted

Schuchardt

Bent Stoustrup
Christensen
Freddy Andersen
Søren Kristian
Simonsen
Jette Handrup
Hansson
Erik Thomsen

AALBORG

Bjørn Høller Jensen
Palle Harald Jensen
Bent Haals
Carsten Calundan

ÅRHUS

Hans Eli Foshøj

MARINE- FORENINGEN

Medlemstal
pr. 1. juli 2009:
9.907

Søfart

SØFART ONLINE

Tel.: +45 86 25 89 00
Email: adm@soefart.dk

Læs Søfart på nettet
Du klikker bare ind på www.soefart.dk

Fane og flagparade for Prinsgemalen

Danmarks Marineforening var repræsenteret med lokalafdelinger fra hele landet, da Danske Soldater- og Marineforeningers Fællesråd forestod fane- og flagparaden for Prinsgemalen i anledningen af 75 års fødselsdagen.

Et fortættet bygevejr satte ikke skår i arrangementet, der foregik på Fredensborg Slot. Garderhusarregimentets Hestedragon, Den Kongelige Livgarden Musikkorps samt Prinsens Livregiments Musikkorps udgjorde sammen med de mange flag og faner en flot ramme for det første festarrangement på selve fødselsdagen den 11. juni.

Stort set hele den Kongelige familie var samlet på trappen for at overvære den smukke parade og flagborgen.

Danske Soldater og Marineforeningers Fællesråd består af soldater- og orlogsforeninger fra alle tre værn samt medlemmer af Forsvarsbrødrene. Landsbestyrelsesmedlem Edward Jelen repræsenterede ledelsen i Danmarks Marineforening, da landsformand Jens Ole Løje Jensen var til Nordisk Soldater- og Orlogsstævne i Sverige. - Jeg er stolt over, at så mange af Marineforeningens medlemmer, repræsenterende afdelinger fra hele landet, tog sig tid til at bakke op om arrangementet. De har alle været med til at sætte Marineforeningen på landkortet, som en stærk og konstruktiv medspiller i organisationen Danske Soldater- og Marineforeninger -, siger Jens Ole Løje Jensen.

Landsbestyrelsesmedlem Edward Jelen i spidsen for 172 flag og faner ved indmarchen til den indre slotsgård på Frederiksborg Slot.

Marineforeningen markerede sig stærkt i flagborgen.
(Foto: Preben Isenbecker)

Danmarks
Marineforening
har modtaget
følgende hilsen fra
Prinsgemalen:

*Til Danske
Soldater- og
Marineforeninger
ved Formanden
K.E. Nielsen:*

*"Modtag min
hjerteligste tak
for de venlige
lykønskninger
samt jadefiguren,
som det glædede
mig at modtage i
anledning af min
75års fødselsdag.*

*Overbring
samtidigt min
tak for den flotte
flagparade på
Fredensborg Slot
til de bidragende
foreninger.
Prinsgemalen"*